

Hoofdstuk 12

Een nieuwe start in Cultuurcentrum Begijnhof (1972-1984)

Cultureel Centrum Begijnhof Diest

Kamertoneel is in

De “Casino-jaren” behoorden definitief tot het verleden.

Onder impuls van het bestuur gingen Toon Stickers, Jean Geysen en Louis Bondroit op zoek naar een geschikte nieuwe locatie.

De vereniging leek wel even ten einde raad, want alle mogelijkheden werden nagegaan.

Zo overwoog men zelfs de restauratie van oude schuren en hangars, het oude atheneum in de Koning Albertstraat, de gemeenteschool in de Peetersstraat en een deel van de brandweerkazerne.

Via het stadsbestuur kwam men in contact met het bestuur van het “officiële” Cultuurcentrum in het begijnhof.

Na wat beraadslaging werd er binnen de schoot van de Raad van Bestuur van het Koninklijk Vlaams Toneel besloten om toch maar scheep te gaan met de verantwoordelijken van dit cultuurcentrum, waaronder architect Lou Bondroit, pater Raskin en Louis Cresens. Dit cultuurcentrum was voor de vereniging weliswaar een oplossing, maar dan eentje met veel vraagtekens.

In dit complex waren op dat moment enkel de Diestse balletschool en het knutselatelier actief.

De balletschool kon beschikken over een aangepaste ruimte, voorzien van parket en spiegels tegen de wanden. Ook een kleine kleedkamer stond te hunner beschikking.

Het knutselatelier had een van de lokalen van de benedenverdieping in gebruik.

De grote droom, een eigen zaal voor het Koninklijk Vlaams Toneel, kon op dat moment zeker nog niet verwezenlijkt worden.

Met de overstap naar het Cultuurcentrum had het Koninklijk Vlaams Toneel resoluut gekozen voor het nieuwe kamertoneel. Kamertoneel betekende een andere aanpak, een andere regie en een nieuwe manier van spelen. Zeggingskracht, zelfbeheersing en een aangepaste techniek waren onontbeerlijk. Plots zat het publiek op 1 meter van de bühne en was de laatste rij slechts 8 meter van het podium verwijderd.

Het bovenzaaltje van de oude infirmerie werd door de leden van het Koninklijk Vlaams Toneel zelf heringericht. Aangezien de vereniging over bijna geen financiële middelen meer beschikte (ongeveer 30 000 frank), was dit een moeilijke opdracht. De scène bevond zich op hetzelfde niveau als de zaal. Er was geen voordoek. Stoelen of zetels ontbraken. Daarenboven waren de decors van zaal Casino niet geschikt voor deze veel kleinere ruimte.

Toch werd er hard gezwoegd en langzamerhand groeide het zaaltje uit tot een knus theatertje met 113 plaatsen. Met de hulp van Fernand Rutten en de schrijnwerkers van de para's te Schaffen werd de scène verhoogd. De zitplaatsen waren afgedankte kerkstoelen van de begijnhofkerk. Tijdens de eerste productie was er echter nog steeds geen voordoek. Ook een technische installatie ontbrak nog. Via Jos Wellens bekwam het Koninklijk Vlaams Toneel uiteindelijk toch enkele oude zwarte doeken, afkomstig uit kerken. De toneelspots werden gehuurd of in bruikleen gekregen van andere toneelkringen, waaronder op bepaalde ogenblikken ook van de collega's van Uilenspiegel. Een zeer rudimentair lichtorgel was ons ter beschikking gesteld door Paul Engelen.

De vereniging had inkomsten nodig en die werden gezocht door de uitbouw van een eigen bar. De laatste jaren in zaal Casino waren financieel gezien een tegenvaller geweest. De vereniging kon met de inkomsten van lidgelden en toegangsgelden niet langer rondkomen. Aangezien café Casino niet werd uitgebaat door het Koninklijk Vlaams Toneel, kon de vereniging geen beroep doen op extra gelden uit het vertier van haar toeschouwers tijdens en na de voorstellingen. Met deze ervaring in het achterhoofd werd bij de intrek in het Cultuurcentrum onmiddellijk gedacht aan een eigen bar en de daaraan verbonden inkomsten.

De bar zou bovendien het sociale ontmoetingspunt bij uitstek worden.

De tapkast was een oude cafétoog van amper 1,5 meter lang. De twee oude koelkasten werden geschonken door brouwerij Cerckel. Stoelen en tafels waren aanvankelijk een probleem, maar na enig aandringen bij huissponsor brouwerij Cerckel bewam de vereniging ook deze meubels.

De muren werden van een laagje verf voorzien. Tafeldoeken en muuraccessoires kwamen er dankzij de vrouw van de voorzitter, Annie Alberty.

Deze bar zou dienstdoen als vergaderlokaal, kleedkamer, en uiteraard après-théatreruimte.

Naast dit lokaaltje kon het Koninklijk Vlaams Toneel over enkele andere ruimtes beschikken voor repetities.

De opberging van de drank en de decors was echter een probleem. Een deel van de zolder van de zijvleugel kon hiervoor dienstdoen. De hoge panelen en andere grote stukken werden in de oude kapel beneden opgeslagen. (Momenteel huist hier taverne "De Kapel".) Dit had wel het grote nadeel dat ze telkens de steile trap moesten worden op- en afgesleurd.

Ook het publiek moest via deze steile trap naar het theaterzaaltje. Velen hebben louter om deze reden nooit enige vertoning van het Koninklijk Vlaams Toneel in het begijnhof bijgewoond.

Bovendien kwam de tocht je bovenaan de trap zo tegemoet. Dit probleem werd uiteindelijk opgelost door een van de oude toneeldoeken uit zaal Casino.

Ook andere factoren speelden mee in de mindere opkomst van het publiek. Op de eerste plaats was er de slechte bestrating, in combinatie met de schaarse straatverlichting. Hierbij kwam het gebrek aan parking, dat nog verergerde na het volledige parkeerverbod binnen het begijnhof.

De verhuis uit zaal Casino en de installatie in het begijnhof had amper zes maanden in beslag genomen.

Het Koninklijk Vlaams Toneel kon dus terug van start gaan, maar er moest opnieuw een publiek worden opgebouwd.

Het publiek dat zienderogen verminderde gedurende de laatste jaren in zaal Casino volgde het Koninklijk Vlaams Toneel namelijk niet naar het Cultuurcentrum.

Toch panikeerde men helemaal niet. De spelende leden die het Koninklijk Vlaams Toneel volgden, waren zich immers bewust van de opdracht die hen te wachten stond.

Gelukkig sloten ook enkele jongeren zich bij de kring aan.

Het ligt niet in onze bedoeling om reclame te maken, maar deze afbeelding was jarenlang een vertrouwd beeld in de stad en bij het Koninklijk Vlaams Toneel.

*De litho op de affiche van
"Voorlopig Vonnis".*

Door de overstap van zaal Casino naar het Cultuurcentrum startte het seizoen 1971-1972 pas in de tweede seizoenshelft met de voorstellingen van "Voorlopig Vonnis".

Op 28 januari 1972 werd het geheel aan de pers voorgesteld tijdens een aparte vertoning (lees: een try-out).

Dit stuk van Jozef Van Hoeck werd veertien keer gespeeld en met groot enthousiasme onthaald door het publiek.

Regisseur en hoofdrolspeler Roland Frederickx greep deze unieke gelegenheid aan om het publiek te overtuigen van de enorme mogelijkheden van het stuk.

Eerlijkheidshalve moet worden gezegd dat de regie grotendeels werd gedaan door Jan Matteredne, wiens naam echter niet op de affiche mocht komen wegens beroepsverplichtingen.

De vertoningen liepen als een trein, maar de acteurs stonden voor een zware opdracht omdat er soms tweemaal op een dag werd gespeeld. De namiddagvertoningen waren bestemd voor de scholen van Diest, Hasselt en Tienen.

Naast Roland Frederickx vervulde Frans Alberty en Lea Vanblerckom de cast van deze sterke productie.

Voor de decorbouw werden enkele nieuwe mensen aangetrokken. Naast de vertrouwde Jean Geysen kwamen Rene Verbist en Fernand Rutten een handje toesteken.

Gelukkig was de productie uiterst geschikt of - kunnen we nu zeggen - uitstekend gekozen om met beperkte decormiddelen te worden uitgebouwd.

Alleen zwarte doeken en enkele zetstukken vormden het decor.

Jonge krachten, zoals Maurice Reniers, Jos Philips, Francis Vandeperre en Francis Hendrickx, stonden in voor de accessoires en de decorwisselingen.

Voor de techniek werd er een beroep gedaan op John Josefi en Marcel Troosters.

Een klein detail: met een lidkaart bedroeg de toegangsprijs in 1972 30 frank.

Het seizoen werd afgesloten met "Van de brandkast in de hangkast". Naast de jongelingen (Fernande Maes en Marc De Soete) traden ook enkele anciens op, waaronder Romain Van Caillie.

Samen met de eerste productie vormde dit stuk een veelbelovende start. Het gaf de intenties van het keuzecomité weer voor het komende seizoen. Alle genres zouden aan bod komen. Het publiek mocht met andere woorden niet alleen blijspelen en komedies verwachten, maar ook thrillers, drama's en het moderne Nederlandstalige ernstige werk.

Het volgende seizoen (1972-1973) werd de lat onmiddellijk zeer hoog gelegd.

Regisseuse Joanna Geldhof werd door Roland Frederickx aangezocht voor de regie van "Het Geiteneiland" van Ugo Betti. Roland waardeerde Joanna Geldhof, die hij had leren kennen via haar luisterspelen op de radio.

Met het bewust engageren van beroepsmensen om de regie in de komende jaren waar te nemen, was een nieuwe trend gezet. Ook ging de vereniging op zoek naar bijkomende subsidies. "Het Geiteneiland" kreeg van de controlerende commissie een gunstig verslag, waardoor dit stuk werd gespeeld onder de auspiciën van het Ministerie van Nederlandse Cultuur en Volksontwikkeling.

Bovenzaal van het Cultureel Centrum, Begijnhof, Diest

Het Koninklijk Vlaams Toneel brengt als eerste reeks voorstellingen van het seizoen 72/73

Het Geiteneiland door **UGO BETTI**
 regie **JOANNA GELDHOF**

Drie vrouwen leven sinds jaren afgezonderd op een eiland. Op een dag voegt een man zich bij hen. Spanningen ontstaan . . . !! Het wordt een roekeloos koorddansnummer uitgevoerd boven een chaos van hartstocht, begrip, begeerte, verstand en liefde.

- Voorstellingen : 3, 4, 10, 12, 17 en 18 november, telkens om 20 h 30
- Prijzen der plaatsen : Leden 30 F.
 : Niet leden 60 F.
 : Abonné gratis (seizoenabonnement 140 F. 3 voorstellingen)
- Reservatie : Vanaf de week vóór de vertoning alle dagen van 18 h - 20 h Tel. 013/33937
 de reservatie geldt tot 20 h 15

Aan "Het Geiteneiland" is een (voor de noeste decorbouwers iets minder) plezierige anekdote verbonden. Het stuk vereiste dat er midden op de scène een waterput werd gebouwd. Aan het einde van de voorstelling moest Roland Frederickx namelijk in deze put verdwijnen. Om dit mogelijk te maken was er maar één mogelijkheid: een voldoende groot gat uit de bovenplaat van de vloer zagen. Na de reeks voorstellingen werd dit stuk er terug ingezet. Tot het einde van de begijnhofperiode van het Koninklijk Vlaams Toneel bleven de sporen van het gat echter zichtbaar, omdat de bovenplaat nooit werd vervangen.

"Het Geiteneiland" werd zes maal in het kleine zaaltje opgevoerd, met een wisselend succes inzake publieke opkomst. Artistiek gezien was het een geslaagde productie.

Paula Geedts en Toon Stickers speelden een schitterende rol. De jonge Irene Vandenwijngaerden debuteerde bij het Koninklijk Vlaams Toneel.

De volgende productie had een erg controversieel onderwerp. Het thema partnerruil was op dat moment 'in' en ook de productie zou dit zijn. "Mazelen" van Walter Van Den Broeck, was een realistisch en terzelfdertijd humoristisch stuk. Het werd geregisseerd door Johan Vanderbracht en met veel smaak gespeeld door onder andere Roger Voeten. Therese Ghijsens, die toen gekend was als presentatrice bij de BRT, speelde een van de hoofdrollen.

"Het Geiteneiland" had niet het verwachte aantal toeschouwers opgeleverd. Om niet weer voor een bijna leeg zaaltje te hoeven spelen, werd het aantal voorstellingen teruggebracht naar vier opvoeringen.

Maar het onverwachte gebeurde: Er kwam wél veel volk. Er volgden dus nog vier extra voorstellingen, waarvan drie op verplaatsing.

Deze drie opvoeringen werden gegeven in dancing "Het Lachriet" te Lichtaart (een dancing met DECAP-orgel) op 17 en 18 april 1973. Het orgel werd deskundig weggewerkt met doeken, zodat het podium openstond voor het Koninklijk Vlaams Toneel.

*"Mazelen" met Roland Frederickx,
Therese Ghijsens, Roger Voeten en Lea
Vanblerckom.*

De productie werd op een ludieke manier aangekondigd in de kranten.

Tussen de kleine annonces stond het volgende: "Jong echtpaar, zij typisch vrouwelijk, Zweeds type - hij, kruidenier, 65 kg., kinderloos, zoekt ander jong paar voor PARTNERRUIL. Indien ernstig, niet nodig." Dit werd gevolgd door het telefoonnummer van de voorzitter. Het "leuke" was dat er enkele ernstige reacties kwamen van geïnteresseerden.

De auteur Walter Van Den Broeck had zelf enkele voorstellingen bijgewoond en was zeer enthousiast over de prestaties van het

Koninklijk Vlaams Toneel. Hij zei dat vele beroepsgezelschappen het zeer moeilijk zouden hebben om dit spel te kunnen overtreffen. Roland Frederickx werd nogmaals geprezen voor zijn uitzonderlijke vertolking.

Het seizoen 1972-1973 werd afgesloten met de gastproductie "Een andere Vermeer".

Johan Vanderbracht, die net "Mazelen" had geregisseerd, en die verbonden was bij het "Brussels Kamertoneel", bracht deze productie aan. Auteur Walter Van Den Broeck promootte het stuk zelf tijdens een mooi uitgetekende campagne.

De rollen werden vertolkt door bekende acteurs van het "Brussels Kamertoneel": Annelies Vaes, Johan Van Lierde, Leo Haelterman en Noëlla Keymolen. Op laatstgenoemde na zouden ze later allemaal nog regisseren bij het Koninklijk Vlaams Toneel.

* * *

Op het einde van dat seizoen kwam er een wisseling binnen de Raad van Bestuur van de vereniging. Voorzitter Frans Alberty had het Koninklijk Vlaams Toneel verlaten. Hij zou echter niet stoppen met theater. Tot op heden is hij immers een veel gevraagde regisseur bij talrijke verenigingen in Diest en omstreken.

Over de samenstelling van het nieuwe bestuur werd ernstig gediscussieerd.

Uiteindelijk werd de heer Godesar gekozen als interim-voorzitter.

Hij zou gedurende enkele maanden de vereniging leiden.

Voor de start van het volgende seizoen werd het bestuur opnieuw gewijzigd en bovendien uitgebreid.

Als voorzitter werd de jonge advocaat Jacques Celis naar voor geschoven. Met zijn juridische kennis kon hij orde op zaken stellen inzake de structuur, de verantwoordelijkheden en de overdracht van "goederen en gelden".

Vernieuwing biedt wel perspectieven, maar meestal gaat het echter ook gepaard met het verlies van enkele oude getrouwen die de nieuwe lijn niet meer willen volgen. Zo gebeurde het ook bij het Koninklijk Vlaams Toneel.

* * *

Het volgende seizoen (1973-1974) stonden er drie producties op het programma.

Er werd gestart met "Addio Venezia". Het seizoen werd weliswaar vooral gekenmerkt door de viering van het 125 jaar oude Koninklijk Vlaams Toneel.

*Marc Carlier, Marie-José Wellens, Mijé
Molenaers en Roland Frederickx.*

125 jaar werd gevierd met de inrichting van een nationaal toneeltornooi

Het toneelseizoen 1973-1974 begon onmiddellijk met een moeilijke opdracht.

Een viering organiseren met zeer beperkte financiële middelen was niet zo evident. Maar zoals steeds vond het Koninklijk Vlaams Toneel ook nu weer de nodige financiële openingen, zodat het feestseizoen kon worden samengesteld.

Voor de inrichting van een Nationale Toneelwedstrijd werden een erecomité en een beschermcomité samengesteld.

Het erecomité bestond uit minister van state Omer Vanaudenhove, directeur-generaal bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur M. Knaepen, die voor de nodige subsidies kon zorgen, brouwer Cerckel, die mee het tornooi sponsorde, en de leden J. Daems, deken Verbiest, plaatscommandant Everaerts, burgemeester Cluckers, V.V.V.-voorzitter Louis Convents, Cultuurcentrumvoorzitter Lou Bondroit en ten slotte de schepenen Frans Michiels, Henri Gilis, W. Renders en Henri Van Attenhoven.

In het beschermcomité zetelden staatssecretaris J. Daems, volksvertegenwoordigers G. Sprockeels en de heer Rolin-Jaequemijns, kapitein-ter-lange-omvaart J. Bongaerts, groothandelaar A. Brockmans, geneesheer E. Cresens, directeur Armand Daems, aannemer F. Kneuts, juwelier J. Philippen, advocaat G. Reynders, industrieel Albert Vanaudenhove en heilkundige J. Van De Kerckhof.

60 groepen tekenden in voor deelname aan het tornooi. Uit dit pakket werden volgende verenigingen geselecteerd:

“K.K.V.T. Groep Pol Stas” uit Sint-Truiden, met de opvoering van “Saldo Mortale” van D.F. Frank;

Toneelvereniging “De violier” uit Vilvoorde, met “Een geur van bloemen” van J. Saunders;

Toneelgroep “O.K.S.A.L.” uit Antwerpen, met “Kaktusbloem” van Barillet en Grédy;

Toneelgroep “Eenhoorn” uit Sint-Lambrechts-Herk, met “Ontbijt voor Julia” van Burton Graham.

Voor het tornooi werden er abonnementen verkocht, die de toeschouwers toelieten de vier voorstellingen bij te wonen.

Het succes was overweldigend, zodat alle verenigingen twee opvoeringen dienden te geven.

De vertoningen hadden plaats tussen 5 en 27 oktober 1973.

De jury was samengesteld uit voorzitter Armand Daems, actrice Joanna Geldhof, regisseur Johan Van der Bracht, auteur Walter Van Den Broeck, leraar Michel Van Attenhoven en toneelspeler Rene Serval.

Boven: De winnende groep "O.K.S.A.L.".

De eerste prijs, ter waarde van 20 000 frank, ging naar de Antwerpse toneelgroep "O.K.S.A.L.". Actrice Paula Moria uit Sint-Truiden kreeg de prijs voor de beste vrouwelijke vertolking. Hubert Couteau van de winnende groep "O.K.S.A.L." werd bekroond als de verdienstelijkste acteur.

Ter gelegenheid van de 125-jarige viering werden de leden die zich jaren verdienstelijk hadden gemaakt, bedacht met een herinneringsmedaille.

Het betrof hier Gaby Claeys-Drijvers, Simone Daems-Gheyskens, Hermine Mariën-Maes, Rosa Stickers-Frederickx, Lea Vanblerckom, José Vanbrabant, Louis Bondroit, Gustaaf Bonnijns, Jos Bottu, Marc Carlier, Armand Daems, Louis Florquin, Roland Frederickx, Jean Geysen, Jef Musick, Toon Stickers en Maurice Vandermeulen. De brochure vermeldde verder nog volgende verdienstelijke leden: Angèle Geedts-Crits, Jacqueline Gerards-Maes, Carl Alberty, Frans Alberty, Jules Dauphin, Gaston Geedts, Albert Vanaudenhove en Romain Van Caillie.

Rechts: de gevierden.
(De foto is helaas een foto uit de krant, wat de kwaliteit niet ten goede komt.)

Onder: Actrice Paula Moria die de prijs van beste actrice in ontvangst neemt.

De proclamatie en de slotviering vonden plaats in de zaal van het Koninklijk Atheneum. Het toneelgezelschap "Yvonne Lex" bracht vooraf twee eenakters: "Kaïn" van Friedrich Koffka en "De foto", van Ramon José Sender.

Ter gelegenheid van deze viering werd een fraaie gedenkbrochure uitgegeven, die, naast een 165-regelige korte historiek, meerdere lijsten bevatte van opgevoerde stukken, alsook een opsomming van de leden van het Koninklijk Vlaams Toneel. Het geheel werd geïllustreerd met meerdere mooie foto's.

Deze brochure met een historisch overzicht, door Jos Philippen.

Het tornooi bracht niet alleen veel volk mee, maar vooral ook een aantal nieuwe spelers. Dit kwam volledig ten goede van de volgende producties van het seizoen "Ontleding van een moord" en "Kaviaar of spaghetti".

In die periode had de vereniging goede contacten met collega's van "Eenhoorn" uit Sint-Lambrechts-Herk.

Zowel regisseur Marcel Baptist als actrice Lyliane Walgraef verlieten even hun eigen vereniging voor een gastoptreden bij het Koninklijk Vlaams Toneel voor de tweede productie "Ontleding van een moord".

De eerste grote productie in het Cultuurcentrum: "Kaviaar of spaghetti".

De laatste productie “Kaviaar of spaghetti” was een gok. Het is immers een stuk dat niet minder dan zestien acteurs en actrices vereist. Het opzet lukte en de nodige spelers en speelsters werden gevonden. Onder andere Claire Vanaudenhove en Marth Schraepen speelden hier voor het eerst. Door de aangroei van het aantal toeschouwers moest het stuk zes keer worden opgevoerd. Iedereen in de vereniging was opgetogen over het resultaat, dat een echte stimulans betekende voor de verdere uitbouw van het Koninklijk Vlaams Toneel.

Het ogenblik was aangebroken, waarop het Koninklijk Vlaams Toneel kon uitpakken met een monsterproductie.

En zo werd als eerste stuk van het seizoen 1974-1975 “De Paradijsvogels” van Gaston Martens geprogrammeerd.

Het erg realistische toneel van het laatste jaar werd aldus even doorbroken door het raak geobserveerde en kleurig geschreven volksstuk. Hoewel het stuk dateert uit 1934, werd het zeer kundig aangepast aan de huidige tijd. Het werd eveneens overgebracht van de Leiestreek naar Diest.

Met de programmering van deze productie werd de sterke aangroei van toneelspelers en -speelsters opgevangen.

Er stonden vijftientig acteurs en actrices op de scène. Ze werden aangevuld met een heuse fanfare onder leiding van War Juchtmans. De vervaardiging van de kleding werd georkestreerd door José Vanbrabant en de grime werd gerealiseerd door de vertrouwde Toon Stickers. Beiden kregen hiervoor een aparte vermelding. De acteurs die de duivels speelden, zullen de grime niet zo snel vergeten; vooral diegenen wiens gezicht zilver- en groenkleurig werd geschminkt. Het zilver kon je drie dagen later nog zien.

Albert Vanaudenhove zou zich na tien jaar afwezigheid terug bij het Koninklijk Vlaams Toneel voegen. Voor de vereniging was dit een welgekomen zaak. De ervaring die hij had opgedaan in zijn toen al lange carrière als acteur, kon nu worden doorgegeven aan de hele ploeg jonge mensen.

“De Paradijsvogels” kende een ware bijval en het stuk werd niet minder dan tien keer opgevoerd. Dankzij het succes van deze populaire klassieker werd het Koninklijk Vlaams Toneel terug bekend bij het grote publiek.

De affiches van Wim Van Petegem waren in korte tijd uitgegroeid tot een uithangbord van het Koninklijk Vlaams Toneel. Mede door de litho's van deze Diestse kunstenaar kreeg de vereniging meer uitstraling binnen en buiten Diest.

Wim Van Petegem

Kunstenaar, decor- en afficheontwerper

Wim Van Petegem is afkomstig uit het Oost-Vlaamse Sint-Maria-Lierde. Na zijn kunstopleiding in het Sint-Lucasinstituut te Gent specialiseerde hij zich vervolgens in Keulen en Parijs.

Omstreeks de jaren zestig werd hij benoemd als leraar plastische kunst aan het RITON te Diest. Via enkele collega's belandde hij bij het Koninklijk Vlaams Toneel en reeds in december 1960 ontwierp hij zijn eerste toneeldecor voor het Koninklijk Vlaams Toneel.

Toen het Koninklijk Vlaams Toneel in 1969 met "Requiem voor een non" voor de derde maal deelnam aan het Koninklijk Landjuweel, ontwierp hij niet alleen het decor; hij zorgde eveneens voor een toepasselijke en zeer originele affiche. De prachtig opgebouwde litho, waarbij de sterk gestileerde figuren scherp contrasteerden in een combinatie van wit en zwart, trok alle aandacht.

Nadien ontwierp hij ook de affiche van "Voorlopig Vonnis".

Vanaf 1978 voorzag hij niet minder dan 30 producties van een aangepast litho om de affiches, het programmaboekje en het tijdschrift "Voetlicht" te illustreren. Men kan stellen dat zijn in het oog springende litho's gedurende meer dan één decennia letterlijk het uithangbord waren van het Koninklijk Vlaams Toneel.

Naast de realisatie van de affiches, werkte Wim Van Petegem aan evenveel decors, die hij niet alleen ontwierp, maar bovendien hielp opbouwen en schilderen.

Na een zwaar auto-ongeval in 1980 moest Wim Van Petegem zijn activiteiten bij de vereniging noodgedwongen enigszins terugschroeven.

Bij de opening van het Studiotheater in 1984 zou hij instaan voor het decor- en afficheontwerp van "Pygmalion". Nadien heeft hij nog meegewerkt aan enkele producties. Zijn laatste decorontwerp was die van "Komaan, kameraad!" in 1987.

Voor het Koninklijk Vlaams Toneel is Wim Van Petegem steeds een fel gewaardeerde medewerker geweest, die zijn veelzijdige talent steeds onbaatzuchtig ter beschikking heeft gesteld van de vereniging.

* * *

Na het amusement van "De Paradijsvogels" was de tijd weer rijp voor wat ernstiger werk.

Met "Een dag uit de dood van verdomde Lowietje" van Peter Nicols, onder leiding van Hein Nackaerts, de huisregisseur van de Reynaertgezellen te Leuven, werd het bewijs geleverd dat de kring ook bij machte was om op een degelijke wijze stukken op te voeren uit het ernstige repertoire.

Boven en links: "Een dag uit de dood van verdomde Lowietje".

Lea Vanblerckom, Martine Ceusters, José Vanbrabant, Marth Schraepen, Willy Jeunesse en Roland Frederickx.

Het succesvolle seizoen werd afgesloten met de klassieke komedie "Boeing-Boeing" van Marc Camoletti, in een regie van Johny Voners. De gags stapelden zich hierin op, zodat het een plezierige avond werd voor het publiek.

Twee spelers (Marc Carlier en Georges Keusters) dachten hier op een bepaalde vertoning anders over, toen ze in de furie van het spel vier bladzijden tekst oversloegen. Op het eerste gezicht leek dit geen probleem voor deze "routiniers". Algauw realiseerden ze zich echter dat er in de overgeslagen passage tweemaal actrices moesten opkomen om valiezen te verwisselen. Er bleef maar één oplossing over. Een deel van de tekst moest een tweede maal worden gezegd. Deze kunstgreep werd ingeleid met de woorden: "Ik heb het daarstraks al gezegd en ik ga het nu nog eens herhalen".

Het seizoen 1974-1975 had uiteindelijk 2085 toeschouwers naar het Cultuurcentrum gelokt. Meer dan 600 mensen kwamen van buiten Diest.

Boven: "Boeing-Boeing".

Het seizoen 1975-1976 startte met de herneming van "De Paradijsvogels". Voor de laatste maal werd er teruggekeerd naar zaal Casino, waar de twee opvoeringen werden bijgewoond door 618 personen.

De rolbezetting van het voorbije seizoen werd licht gewijzigd.

De meeste jongeren van de vorige editie (Jan Van Leeuw, Leen Bondroit, Micheline Gerards, Martine Ceusters en Marin Wellens) waren terug van de partij. Enkele nieuwelingen sloten zich hierbij aan.

Rita Verheyen, Lydia Seré, Danny Reynders en Nadine Verbruggen hebben hier vermoedelijk hun eerste toneelervaringen opgedaan.

Begin november 1975 overleed, veel te vroeg, oud-voorzitter Armand Daems. Met hem verloor de vereniging een man die zich gedurende vele jaren met hart en ziel heeft ingezet om de faam van het Koninklijk Vlaams Toneel hoog te houden.

Nu de vereniging een beetje beter bij kas was, werd besloten om de licht- en klankinstallatie te vernieuwen. De toenmalige technische school RITON uit de Grauwzusterstraat vervaardigde een elektronisch gestuurd lichtorgel.

In vergelijking met de huidige apparatuur (met computergestuurde programmering) was dit een zeer primitief toestel, maar in die tijd waren de technici al meer dan tevreden met deze innovatie.

Met de volgende productie "Smaak van honing" werd de vroegere huisregisseur Paul Derideaux terug binnengehaald. Paul had het Koninklijk Vlaams Toneel nooit echt opzij geschoven, maar hij was voortdurend bezig met allerlei theaterproducties, zodat hij niet altijd de tijd kon vrijmaken om een regie bij het Koninklijk Vlaams Toneel aan te nemen.

Vanaf de begijnhofperiode bestond er een nieuwe functie binnen het totaalbestek van een stuk: de productie leider of -leidster (een functie die vaak beter werd omschreven als productielijder of -lijdstster). Verdienstelijke leden zoals Freddy Sannen, en nieuwelingen zoals John Seré, hebben zich in die jaren meermaals ingezet om een productie in goede banen te leiden.

Aan de public relations werd ernstig gewerkt. Naar aanleiding van de productie "Smaak van Honing" werd in november 1975 het eerste nummer van "Voetlicht" uitgegeven. Onder hoofdredacteurschap van Roger Hondshoven werd dit periodieke tijdschrift samengesteld, waarin destijds een voorbeschuiving en een terugblik op de stukken van de vereniging werden opgenomen. Het blad zou een open tijdschrift worden waarin de toeschouwers een zekere inspraak mochten hebben. Het zou de tolk worden tussen de actieve leden en het publiek. Nu, 21 jaar later, mogen we stellen dat dit gelukt is. Om de leden en sympathisanten vertrouwd te maken met het Koninklijk Vlaams Toneel, werd in het eerste nummer de structuur van de vereniging gepubliceerd. De volgende productie was "Polyester Polka", van Dimitri Frenkel

De afficheontwerper Wim Van Petegem werd in wat onenigheid betrokken. Hierdoor werd er van deze productie geen affiche gedrukt, hoewel het ontwerp van de litho wel klaar was. Telkenmale wist Wim Van Petegem het hele verhaal uit te beelden op de affiche. Op de afbeelding hierboven ziet u op de voorgrond de moeder met de negerbaby in haar armen. Linksboven op de achtergrond staat haar dochter afgebeeld met een van haar vele vriendjes.

PERIODIEK
Jaargang 1975-76
Nr. 1

VOETLICHT

Verantwoordelijke uitgever:
R. Hondshoven, Eikelenberg 16, 3894 Molestede

Cultureel Centrum - Begijnhof Diest Cultureel Centrum - Begijnhof Diest
HET KONINKLIJK VLAAMS TONEEL speelt

SMAAK VAN HONING
(A TASTE OF HONEY)

Karakterspel van SHELAY DELANEY In een regie van PAUL DERIDAUX

Vertoningen op:
14 - 15 - 18 - 21 - 22 en 23 november.

Doek : 20 u. 30
Locatie : (013) 33 19 82
van 18 u. tot 21 u.

Frank, in een regie van Paul Derideaux en onder productieleiding van John Seré. In dit geslaagde stuk kon de decorploeg zich nog eens tonen met een ver van eenvoudig decor. Hoewel de scène niet erg ruim bemeten was, wist de decorontwerper toch nog vijf speelvlakken uit te tekenen. De decorploeg bouwde een keuken, een woonkamer, een vestibule, een trapzaal en een slaapkamer.

"Polyester Polka" werd vertoont voor 688 geamuseerde kijkers. Twee voorstellingen werden echter verdaagd wegens ziekte van de spelers.

"Polyester Polka".

*Marc Carlier, John Seré, Ivo Goffin,
Paul Derideaux, Louis Bondroit,
Marc Gerards en Jean Geysen*

*Rita Verheyden, Claire Vanaudenhove,
Jacqueline Maes en Marth Schraepen.*

Met "Groenten uit Balen" van Walter Van Den Broeck werd ook dit seizoen geslaagd afgesloten.

Walter Van Den Broeck, die (als auteur) vooral gekend was door zijn romans, trad de theaterwereld binnen met dit stuk. De aanleiding hiertoe lag in de negen maanden lange staking in de fabriek Vieille Montagne te Balen.

"Groenten uit Balen" was en is nog altijd echt volkstoneel. Dit blijkt onmiddellijk uit de ruwe taal die wordt gehanteerd in het stuk. Walter Van Den Broeck had de kopij van het stuk eerst voorgelegd aan het stakingscomité. Zij beoordeelden de tekst en de auteur maakte nog enkele aanpassingen.

De schrijver, die zelf afkomstig was uit een arbeidersmilieu, wist hoe het eraan toeging in gezinnen in een dergelijke situatie.

Dit maakt van "Groenten uit Balen" een perfecte weergave van het leven van een arbeidersgezin: Vader die werkt, drinkt en soms wat

filosofeert; moeder die hardop droomt van een groter huis, van vast tapijt, centrale verwarming, ...; de dochter die zich met alle middelen wil laten opmerken om een "grote" aan de haak te slaan; en gans het gezin dat aan het wachten is op de dood van grootvader, die toch maar in de weg loopt.

Als vader, de enige kostwinner, dan zonder inkomen valt, gebeuren er drama's.

Marc Carlier, die een sterke rol speelde.

Het stuk werd in 1971 gecreëerd te Balen. Na de opvoering in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel werd het overal in Vlaanderen met veel bijval opgevoerd.

Bij het Koninklijk Vlaams Toneel kende het stuk negen opvoeringen, waarvan de laatste twee voorstellingen bij de Sint-Jozefkring in Testelt werden gespeeld.

Rechts op de foto: auteur Walter Van Den Broeck.

Het derde nummer van "Voetlicht" bevatte een nieuwigheid. Creatieve denker Toon Stickers zou vanaf dit nummer de lezer wat werk bezorgen met een kruiswoordraadsel.

De toegangsprijzen bedroegen in die periode:
40 frank voor scholen, 75 frank voor leden van andere verenigingen,
50 frank voor leden en 60-plussers, 90 frank voor niet-abonnees.

Het Koninklijk Vlaams Toneel wordt een vereniging zonder winstbejag

Administratief en reglementair was er intussen veel veranderd. In het Belgisch Staatsblad van 15 juli 1976 verschenen de statuten van "v.z.w. Het Koninklijk Vlaams Toneel Diest".

Met deze officiële regeling zou de vereniging, die toch al een langer verleden had dan de "wet op de verenigingen zonder winstgevend doel" uit 1921, zich in orde stellen met de wetgeving.

Inzake verantwoordelijkheid en rechtspersoonlijkheid zou dit de beheerders veiliger stellen. Tevens kon er een duidelijke taakverdeling worden opgemaakt.

Louis Bondroit, Jacques Celis, Theo Fabes, Jean Geysen, Roger Hondshoven, Mijé Molenaers, Lucien Notredame, Fernand Rutten, Freddy Sannen, John Seré, Toon Stickers, Claire Vanaudenhove en Andre Gerards tekenden als oprichters. Behalve Andre Gerards, die werd vervangen door Wim Van Petegem, werden ze allen ook de eerste beheerders.

Met deze statuten veranderde er wel niet veel aan het beleid van de vereniging, maar de structuur werd toch officieel geregeld.

Het aantal beheerders werd vastgelegd op maximum dertien en het aantal ondervoorzitters op maximum drie. De bevoegdheden van alle organen binnen de vereniging werden in overeenstemming gebracht met de wet op de v.z.w.'s.

Het doel van de vereniging werd door de jaren heen niet veranderd, al werd het soms al eens moderner omschreven.

Zo bepaalt artikel 3 volgend doel: *"De vereniging heeft tot doel, door middel van toneelopvoeringen, voordrachten, mimiek, kunstavonden, het geven of laten geven van lessen in verband met lichaams- en toneelexpressie bij te dragen tot de verspreiding van de cultuur bij alle lagen van de bevolking. Zij is tevens bevoegd om alle roerende goederen die zij voor het verwezenlijken van haar doel nodig heeft, zelf aan te schaffen of te huren, en er de eigendoms- of andere zakelijke rechten over uit te oefenen"*.

Voor de laatste passage hield het Koninklijk Vlaams Toneel bezig. Het verkrijgen van een eigen zaaltje hoefde niet langer een droom te blijven. Het werd vanaf toen een streefdoel.

De leden van het Koninklijk Vlaams Toneel kozen in algemene vergadering Louis Bondroit als nieuwe voorzitter. De drie ondervoorzitters werden Toon Stickers, Jean Geysen en Mijé Molenaers.

Lucien Notredame bekleedde het mandaat van secretaris en Fernand Rutten nam het penningmeesterschap waar.

* * *

Dat de accommodatie van het Cultuurcentrum ondanks alle aanpassingswerken verre van ideaal was, bleek uit het jaarverslag van het seizoen 1976-1977. Vooraleer u een overzicht te geven van dat seizoen, willen we graag het integrale jaarverslag citeren:

“Buiten het Koninklijk Vlaams Toneel voelt geen vereniging zich aangetrokken om toneel te brengen in het Cultuurcentrum van het begijnhof te Diest.

Er zijn verschillende redenen:

Vooreerst de slechte accommodatie. Inderdaad, in een kille gang waar lange spinnraden de maagdelijke ongereptheid van het verleden nog bewaren, leidt een steile trap de bezoeker naar een zaaltje met 113 zitplaatsen.

Ik zeg wel “zitplaatsen” want men kan er in hoofdzaak zitten. Wil men tegelijk toneel kijken dan rijzen soms problemen.

Wie de W.C. moet bereiken, trekke best een dikke jas aan eer hij de trappen afdaalt om op safari te gaan.

Tenslotte, waarom zou een vereniging hier komen spelen wanneer ze een comfortabele zaal (spijtig, meestal met een politiek kleurtje) in de stad ter beschikking heeft.

Toneel willen brengen in ongunstige omstandigheden is de klok terugdraaien, en kan voor een vereniging moordend zijn.

Het K.V.T. heeft deze uitdaging aanvaard.

Wat gebeurt er thans?

Wij trekken volk, zelfs van ver buiten de stad. Het aantal leden en sympathisanten neemt toe. Zes vertoningen per productie zijn niet meer voldoende, en weken op voorhand zijn de toegangskaarten voor bepaalde vertoningen uitverkocht.

Dit is het resultaat van hard, zeer hard werken, en van ploeggeest in een verbeterd strijd om de kwaliteit op te drijven.

Alleen verzorgd en goed toneel kan voor onze toeschouwers het gebrek aan comfort compenseren.

Daarom zijn er dertig repetities per productie, daarom vragen wij beroepsmensen om regie te doen. Daarom ook ziet onze technische ploeg er niet tegenaan om een pasklaar decor te herschilderen, om een nieuwe geluidsband te maken, ...

Bij de uitgave van ons periodieke tijdschrift, wordt zorgvuldig gewerkt en gewaakt om het bereikte peil te houden en niet te vervallen tot goedkope kritiek op anderen.”

Dit jaarverslag geeft een juiste weergave van wat er in de vereniging gebeurde.

Er werd zeker en vast kwaliteitstoneel gebracht. Eveneens werd de nodige moeite aangewend om het comfort te verbeteren. Maar helaas was er, noch inzake de verbetering van het Cultuurcentrum, noch op het gebied van onderhandelingen over een nieuwe zaal, enige medewerking terug te vinden vanwege de plaatselijke overheid.

Later zou het stadsbestuur definitief beslissen het Cultuurcentrum te restaureren. Een nieuwe toneelzaal (“een pareltje” volgens de

kranten) werd in het geheel ingepast. Eén zaak was echter wel duidelijk: Een bar of cafetaria kwam er niet, zodat de verenigingen die er actief waren, hun inkomsten op dat gebied moesten missen. Indien er niet snel een oplossing werd gevonden, zou dit een financiële zelfmoord voor de vereniging betekenen.

Voor het Koninklijk Vlaams Toneel betekenden deze perikelen geenszins dat er artistiek niet verder werd gewerkt. De zoektocht naar een zaal werd integendeel op de achtergrond geschoven. Alle energie ging naar de verdere uitbouw van de vereniging en zijn publiek.

De eerste productie van het seizoen 1976-1977 was een gastproductie. Aangezien de formule van één gastproductie en drie eigen producties de voorgaande jaren succes kende, werd ook dit seizoen op dezelfde manier samengesteld.

Gerd De Ley en Nicole Pellegroms openden op 12 oktober 1976 met "Straks is allang voorbij".

Wegens technische problemen aan het lichtorgel kwamen de collega's van Uilenspiegel het Koninklijk Vlaams Toneel ter hulp met hun installatie.

De eigen spelers stonden op 19 november 1976 weer op de planken met een zware opdracht: "Vrijdag" van Hugo Claus.

Een stuk van Claus brengen, is op zichzelf reeds een uitdaging.

Daarbij komt nog het feit dat de acteurs en de actrices in de huid moeten kruipen van Claus' personages, die meestal op de zelfkant van de maatschappij leven, in omstandigheden die voor de gewone burger nog steeds taboe zijn.

De productie kende zo een succes dat er bij de vijf geplande voorstellingen nog vier werden bijgevoegd. Niet minder dan 945 toeschouwers woonden het stuk bij.

Roland Frederickx kreeg voor de vertolking van Georges zeer lovende kritiek. Eens te meer werd er aangehaald dat vele professionele gezelschappen en acteurs niet beter zouden kunnen. Annelies Vaes, die met dit stuk haar eerste regie voerde, kreeg eveneens overwegend positieve kritiek.

Jacky Eddyn, leider van het huisorkest van "teater Frema", had zijn studio speciaal ter beschikking gesteld voor de opname van de muziek van Kadahar.

Op de tegenoverliggende bladzijde enkele beelden uit de productie "Vrijdag".

*Rechts onderaan:
regisseuse Annelies Vaes.*

Uit een enquête bij het publiek bleek dat dit soort realistisch werk best op het programma mocht worden gehouden.

De toeschouwers merkten echter ook terecht op dat de technische installatie waarover het Koninklijk Vlaams Toneel beschikte, ontoereikend was voor dergelijke producties.

Het bestuur van de vereniging besloot daarom het nodige geld vrij te maken om de installatie te verbeteren.

"Half in de boom".

In februari 1977 stond "Half in de boom" op het programma. Dit blijspel van de bekende auteur Peter Ustinov werd geregisseerd door Roland Frederickx.

Naast deze regie en de hoofdrol in "Vrijdag", speelde en regisseerde Roland ook nog bij andere gezelschappen. U vraagt zich misschien af waar Roland de tijd kon vinden om dit alles waar te maken. Hiervoor verwijzen we naar een apart artikeltje over dit "toneelbeest" op pagina 248.

Tijdens de opvoeringen van "Vrijdag" repeteerde hij dus met een uitgelezen cast aan "Half in de boom", bestaande uit Mijé Molenaers, Ingrid Laeremans, Carina Mesens, Carole Spillebeen, Marc Carlier, Marc Gerards, Jeannot Lelièvre, Toon Stickers en Albert Vanaudenhove.

Het stuk beschrijft op een plezierige en pittige manier een generatieconflict.

Albert Vanaudenhove speelde onder andere de rol van een overjaarse hippie die zich tot de flower-power bekeert en samen met zijn kinderen in een boomhut gaat wonen.

Bij de jongere acteurs sprong vooral het spel van Marc Gerards (zijn eerste grotere rol) in het oog. In de krant schreef men: "Hij is uitstekend geknipt voor de uitbeelding van bepaalde komische rollen. We zijn benieuwd om hem terug aan het werk te zien."

Ook het decor kreeg over de hele lijn positieve kritiek. De decorploeg, die toen onder leiding stond van Jef Claeskens, had volgens de krant 160 uur aan de opzet gewerkt. Hoewel wij die 160 uur betwijfelen, mocht het eindresultaat gezien worden.

Naar aanleiding van deze productie werden op zaterdag 19 februari 1977 vijf oude getrouwen van het Koninklijk Vlaams Toneel in de bloemetjes gezet tijdens een academische zitting in de Sint-Joriszaal van het Diestse stadhuis.

Toon Stickers en Albert Vanaudenhove waren aan hun veertigste toneelseizoen toe.

José Vanbrabant, Jean Geysen en Marc Carlier werden gevierd voor hun 25-jarige toneeljubileum.

Het seizoen werd afgesloten met de spirituele, fijngevoelige productie "Miauw".

Voor dit stuk werd Claire Vanaudenhove in een kattenkostuum gehuld, dat was ontworpen door José Vanbrabant. Marianne Van Der Maat zorgde voor de passende grime.

Wim Van Petegem zorgde voor "Miauw" voor een schitterend decor.

Reeds maanden voor het nieuwe seizoen aanvang, was de vereniging op zoek naar een gepast stuk waarmee men buitenshuis kon optreden.

Zodoende zou men het publiek buiten Diest kunnen laten kennismaken met de kwaliteiten van het Koninklijk Vlaams Toneel. Men koesterde de stille hoop dat de toneelliefhebbers onder hen zouden worden aangetrokken door het Koninklijk Vlaams Toneel en zodoende naar het Cultuurcentrum zouden afzakken.

Regisseur Roland Frederickx stelde aan het bestuur voor om "Voorlopig Vonnis", dat in 1972 zo een succes had gekend te Diest, uit te werken voor reisvoorstellingen.

De mannelijke rollen zouden worden vertolkt door Ivo Goffin en Roland Frederickx zelf. Theresa Ghijsens, die reeds eerder in "Mazelen" een gunstige indruk had nagelaten, werd aangezocht voor de vrouwelijke rol.

Het bestuur gaf zijn fiat en op 24 mei 1977 begonnen de repetities. Het decor, het lichtplan en de geluidsband werden in een korte tijd

samengesteld.

Vanaf 1978 was de vertoning rijp voor opvoering.

“Voorlopig Vonnis” was als derde productie geprogrammeerd. Het seizoen ging van start met een gastvoorstelling. Het “EWT-randstadtheater” bracht twee voorstellingen van “Kent u de melkweg?” van Karl Wendlinger.

De KVT-spelers brachten een maand later zeven voorstellingen van “Wanneer trouw je met mijn vrouw?”. Albert Vanaudenhove regisseerde hiermee zijn eerste productie bij het Koninklijk Vlaams Toneel (althans officieel volgens de programmaboekjes). Albert had zich echter nog al gewaagd aan regieaanwijzingen. Als een regisseur wegens ziekte wegviel of de productie verliet na onenigheden, want dat gebeurde ook wel eens, dan stelde Albert zich onmiddellijk ter beschikking om de taak over te nemen. Met deze productie werd de toeschouwers een zeer geslaagde ontspannende avond aangeboden. In een interview liet Albert Vanaudenhove zich ontvallen dat acteren en regisseren hem in het bloed zat. Hij was ervan overtuigd dat hij ermee geboren was. Als kind hing hij thuis al de plezantste uit en op familiefeestjes was hij het steeds weer die gedichten voordroeg en later het hele gebeuren orkestreerde.

Links: Mijé Molenaers in een van haar glansrollen.

Onder: Rik Wouters en Anne Tonet.

Artistiek gezien was “Wanneer trouw je met mijn vrouw?” zeer geslaagd. Na het succes van “Half in de boom” haalde het bovendien een nieuw record wat publieke opkomst betreft. De kranten schreven met veel lovende woorden over de prestaties. Het Volk schreef: “Het stuk op zichzelf bezit alle ingrediënten om de aanwezigen een bulderende lachavond te bezorgen, waarin het Koninklijk Vlaams Toneel wonderwel geslaagd is.” Ook de prestaties van Mijé Molenaers werden extra in de verf gezet: “Ze haalt als dienstmeid een niveau dat weinig gezien wordt bij amateurverenigingen. Haar houding, gevatte tussenkomsten, haar uitdrukking, haar beweging op de scène en haar niet misplaatste dialectische uitspraak getuigden van een rijke toneelervaring.” Het Nieuwsblad schreef: “De rol van de meid is meesterlijk vertolkt door Mijé Molenaers, die tijdens de opvoering meer dan eens spontaan met applaus werd bedacht.”

Met dé productie van het seizoen, “Voorlopig Vonnis”, had het Koninklijk Vlaams Toneel alles op alles gezet. Er was een massa energie en tijd geïnvesteerd om deze productie te doen slagen. Hoewel alles nauwkeurig was voorbereid en getimed, trad de hele ploeg op de dag van de try-out toch met een kloppend hart de proefvoorstelling tegemoet, die was voorbehouden aan potentiële organisatoren en aan de pers. Het uur der waarheid was aangebroken. Na maandenlang repeteren zou worden uitgemaakt of al die inspanningen ook met succes werden bekroond. Zelfs oude rotten in het vak als Roland Frederickx en Theresa Ghijsens waren er niet gerust in.

Het was dan ook een ware opluchting voor hen toen ze na de opvoering de eerste reacties van de persmensen opvingen. Die eerste indrukken werden trouwens bevestigd door wat enkele dagen later in de kranten stond en door de commentaren die over de radio te horen waren.

Het vonnis dat over het Koninklijk Vlaams Toneel geveld werd, viel best mee. "Positieve uitspraak voor K.V.T.-Diest", blokletterde "Het Laatste Nieuws" in vette romeinletters boven de titel "Voorlopig vonnis op professioneel peil".

Het oordeel van deze recensent werd overigens bijgestaan door Wim Van Gansbeke in zijn wekelijkse kroniek op BRT2 over culturele en artistieke evenementen in de toenmalige provincie Brabant.

Deze criticus, die naam heeft verworven door het aanleggen van objectieve en strenge normen bij de beoordeling van toneelvoorstellingen, verklaarde onder meer: "Het stuk vraagt een sterke, goed genuanceerde regie en een sterke bezetting, want ze is maar drie man groot. Beide elementen zijn grotendeels aanwezig in deze productie van het Diestse gezelschap. Roland Frederickx regisseert en speelt daarbij zelf nog de rol van Stefan.

Deze werkwijze loopt in vele gevallen faliekant uit en het was deze keer dan ook een kleine openbaring om een man met zoveel talent aan het werk te zien, dat er niet alleen een meer dan behoorlijke regie uit de bus komt, maar dat Roland Frederickx, acteur, ook nog menig beroeps zwaar overklast met een bijzonder gedegen, genuanceerde en intelligente vertolking; een feit dat overigens in alle opzichten ook gehandhaafd wordt door Theresa Ghijsens in de rol van Ilse: een bijzonder echte, warme en eerlijke vertolking die zo op de beroepsplanken kan."

Niet minder gunstig waren de reacties van de leerlingen en leerkrachten van de talrijke scholen die de voorstelling bijwoonden. Hun bevindingen noteerden ze in het "Gulden Boek" dat speciaal voor deze productie aan de bezoekende scholen voor commentaar werd voorgelegd.

De waardering voor de thematiek van het stuk was algemeen. "Het maakte ons bewust van de brandend actuele problematiek van het atoomgevaar", stelden de leerlingen en leraars van het K.A. Tessenderlo. Datzelfde idee vonden we in enigszins andere bewoordingen terug in de commentaren van zowat alle scholen. Zo schreven de leerlingen van het K.A. Aarschot: "Het is een ideaal stuk voor jonge mensen, vooral daar de actualiteit ons voortdurend met de neus op het atoomgevaar drukt."

De vertolking werd in alle beoordelingen "schitterend" genoemd. De leerlingen van het Vrij Technisch Instituut te Diest schreven: "We hadden in de les al een fragment van het stuk gelezen, maar nu we het gezien hebben, zegt het ons veel meer, vooral dan dankzij de prachtige prestatie van de drie acteurs." Opvallend is dat Ivo Goffin, die in de ogen van bepaalde beroepsrecensenten minder genade vond voor zijn prestatie tijdens de try-out, door het leerlingenpubliek enthousiast geprezen werd voor "de geloofwaardigheid waarmee hij zich telkens in een ander personage inleefde. De scène waarin 'De Mens' de dubbele rol van het geweten van de twee hoofdpersonages uitbeeldde, heeft ons in hoge mate gefascineerd." (K.A. Aarschot) Dat "de veelzijdigheid van de derde rol" het acteren aanzienlijk bemoeilijkte, werd duidelijk onderkend. "Maar," zo voegde men eraan toe, "Ivo Goffin slaagt er desondanks in 'De Mens' levensecht voor te stellen." (RITON Diest)

Dergelijke lofbetuigingen uit onverdachte bron moeten een verdienstelijk acteur met een nog vrij geringe toneelervaring een hart onder de riem steken.

Lof kreeg ook productieleider John Seré (“nooit te zien, maar alom tegenwoordig”) toegezwaid in “Het Laatste Nieuws”. Weinig opgemerkt, maar niet minder noodzakelijk, was ook de taak van de dames Denise Laureys en Maria Goffin, die avond aan avond met de niet zo lichte corelementen dienden te sjouwen. Ook zij verdienden alle waardering.

Temidden van de communautaire problemen waarin het land verwickeld was, klonk de laconieke commentaar van de leraars van het College Notre-Dame van Doornik wel erg bemoedigend: “We zijn ervan overtuigd dat uw voortreffelijke prestatie van vandaag onze Franstalige leerlingen een stap verder in de kennis van het Nederlands gebracht heeft.”

De voorstelling te Doornik voor 501 leerlingen werd door de volledige cast als een van de prettigste ervaringen in hun toneelcarrière beschouwd.

“Het Laatste Nieuws” schreef in zijn laatste passage: “Enkele schoonheidsfoutjes niet te na gesproken (...), kan Voorlopig Vonnis, het resultaat van verscheidene maanden onverdroten K.V.T.-teamwork en repetities, gerust wedijveren met wat beroepsgezelschappen bieden.”

Het Koninklijk Vlaams Toneel was erg fier over de prestatie. De opvoeringen van "Voorlopig Vonnis" droegen ertoe bij dat de vereniging algemene bekendheid kreeg en erkend werd als een theatergroep die kwaliteitstoneel bracht.

Speciaal ter voorbereiding op de schoolvoorstellingen werd een informatiebrochure samengesteld.

Het stuk ging op 21 januari 1978 in première. Het werd in totaal 38 maal opgevoerd, soms tweemaal op één dag. De slotvoorstelling was op 25 mei 1979.

Nu er zekerheid bestond aangaande de subsidiëring door het Ministerie van Nederlandse Cultuur en Volksontwikkeling, kon de vereniging een financieel risico nemen.

Voor de gemakkelijheid en vooral voor de kwaliteit werd er een nieuwe lichtinstallatie aangekocht. De zware investering van toen was goed besteed, want deze twee lichtorgels worden momenteel nog steeds gebruikt in het Studiotheater.

Voor het transport van de lichtinstallatie en de decors schafte het Koninklijk Vlaams Toneel zich een aanhangwagen aan. De tekst op de zijanten van de aanhangwagen "Het Koninklijk Vlaams Toneel op rondreis" werd nog vele jaren meegedragen.

In "Voetlicht" nummer 10 van december 1977 verschenen voor het eerst de "KVT-Diestels", een reeks luchtige, zuurzoete bedenkingen, waarin de ironie de boventoon voert. Ze waren van de hand van Rik Tulkens, die met deze rubriek tot de schare vaste medewerkers toetrad.

Even een citaat uit zijn eerste reeks: "Het spelersbestand is in zeer korte tijd aangegroeid tot 32 acteurs en actrices, zodat het wenselijk wordt vanaf volgend seizoen 4 eigen producties te brengen.

Indien deze expansieve trend aanhoudt, dan zullen wij volgens onze statistische dienst in 1987 met 96 spelende leden moeten rekenen, zodat we dan 12 eigen producties op het programma zullen hebben. Wegens de beperkte capaciteit van onze infrastructuur zullen op dat ogenblik ochtend- en nachtvoorstellingen worden ingelast."

Zijn ludieke voorspelling bleek achteraf de waarheid te benaderen. Een typische uitspraak van Jean Geysen werd door Rik Tulkens in zijn "Diestels" als volgt verwoord: "Jean Geysen vond het decor voor "Wanneer trouw je met mijn vrouw?", gerealiseerd onder de kundige leiding van zijn beste vriend Jean Geysen, bijzonder geslaagd. Zo geslaagd dat het volgens hem spijtig was dat de acteurs er altijd gingen vóór staan."

*Boven: Marc Gerards, Marc Carlier en
Karina Mesens*

*Rechts: Louis Bondroit die de afmetingen
van het lijk neemt.*

*Onder: Karina Mesens en
Carole Spillebeen.*

Naast de reisproductie ging het “normale leven” verder in het Cultuurcentrum.

Het seizoen 1977-1978 werd besloten met de komische thriller “Het lijk is zoek” van Raymond Dyer in een regie van Paul Derideaux. De woorden komisch en thriller kwamen helemaal tot hun recht tijdens een voorval op een van de voorstellingen. Marc Gerards kreeg in het stuk een helm opgezet, met het vizier omhoog. Bij het opzetten van de helm viel het vizier die avond echter naar beneden. Ondanks dit “gezichtsverlies” zette Marc zoals gewoonlijk drie stappen naar voor. Dit was er net één te veel, want hij belandde op de schoot van een dame op de eerste rij.

Karina Mesens liet zich in dit stuk opmerken als het dienstertje Mabel.

In het tussenseizoen zouden enkele verbeteringswerken worden uitgevoerd aan de infrastructuur die het Koninklijk Vlaams Toneel huurde.

De traphal, die bijna traditiegetrouw voor de nodige kille tocht zorgde in het cafeetje, werd afgesloten met een dubbele deur. Hierdoor werd het heel wat gezelliger en vooral warmer.

De hele bar werd trouwens opgeknapt en opgefrist.

Vanaf het seizoen 1978-1979 kwamen er vier eigen producties op het programma te staan.

Bij het opstellen van het repertoire, werd naast het ernstige genre ook steevast gekozen voor een blijspel, en dan liefst een kassucces. Hierbij moest het woord 'kas' letterlijk worden genomen. Zonder deze inkomsten was het immers erg moeilijk overleven.

Daarom werd nog eens teruggegrepen naar de onverslijtbare fratsen van "Slisse en Cesar".

Met Albert Vanaudenhove als Slisse en Louis Bondroit als Cesar, wisten de oude getrouwen dat het weer goed zat.

De ploeg werd versterkt met onder andere Jacqueline Maes als Melanie en Marc Carlier als de onvergetelijke "facteur".

Volgens regisseur Albert Vanaudenhove geraakte dit stuk, ondanks zijn leeftijd, nooit afgezaagd. Met de spontane vriendschap tussen de twee hoofdpersonages werd er telkens een stukje menselijke emotie opgevoerd dat de toeschouwers bleef ontroeren. Anderzijds waren er de kwinkslagen van Cesar en de "facteur" om het publiek terug aan het lachen te brengen. Het stuk moest dan ook in het dialect gebracht worden.

Voor de gelegenheid werden daarom een aantal in onbruik geraakte Diestse uitdrukkingen en woorden nieuw leven ingeblazen, wat erg werd geapprecieerd door het Diestse publiek.

De betekenis van Diestse woorden als pulleferekas, kazzekainke, prizzikant, schofferdanen of veigershuët zal enkel gekend zijn door Diestenaars of aanwezigen op een van de vertoningen van "Slisse en Cesar". Bent u geen van beiden, dan geven we ze u zeer graag: kalfsfricassee, een gilet, een meikever, schaatsen en een ragebol.

*Beelden uit "Slisse en Cesar"
die ongetwijfeld herinneringen zullen oproepen.*

KVT-lid Miel Coleman, een echte Diestenaar die het Diests dialect op de meest sappige manier kon en nog steeds kan hanteren, schreef voor "Voetlicht" volgend artikeltje over Slisse:

MIEL Z'NE KOMMENTAAR
oep
SLISSE EN CESAR

MIEL COLEMAN

*De hoeëfdrol spelt Slisse
Gie wonder da Cesar hem nie kan misse:
E fameus koppel, daa twië,
En 't bezonderste, ge lacht ermee.*

*Dan hemme me mamma Melanie.
En 'n lameer van 'n Valerie.
Ok twië goei gelak as alle
mor zeker nie oep hun toeng gevalle.*

*Me' n'n arroganten air
zet den dokter ze kabaske klèr
oep aonroë van madame Flour
die altaat alliën zit, tous les jours.*

*Het volgende koppel es Tinneke en Joe.
As daa verschane, pitst dan er oeëre toe.
Da leste stil en e bitske verlège
komt veur den ieste kier z'n schoenouwers tege.*

*Rik spelt voetbal oep z'n sloefe,
Zanen transfert was ok nie veur euver te stoefe.
Jan liert veur kok en sleurt me' panne
en lot oep taat den hiele boel aonbranne.*

*En as leste komt de facteur,
daa sleurt me' legume van deur tot deur,
soems ok me' wa' brieve
da ee oëtdielt no believe.*

Miel (Mieleke) Coleman

"Slisse en Cesar" behaalde het vooropgestelde succes. Het aantal voorstellingen werd opgevoerd van zeven naar dertien. Wegens ziekte van onder andere Jacqueline Maes en Claire Vanaudenhove, die op de generale repetitie werd vervangen door Carole Spillebeen, werden drie voorstellingen afgelast. Uiteindelijk kon deze afgelasting door slechts twee extra vervangdagen worden opgevangen. 1287 toeschouwers woonden de vertoningen bij. Dit kwam neer op een gemiddelde zaalbezetting van 107 personen, waar de maximumcapaciteit van het zaaltje 113 plaatsen bedroeg. De laatste voorstelling werd voor de spelers en het publiek alleszins een onvergetelijke finale, mede dankzij de belangeloze en des te meer gewaardeerde medewerking van een aantal leden van diverse muziekverenigingen, onder de kundige leiding van War Juchtmans.

Ondertussen had Toon Stickers zijn mandaat van ondervoorzitter moeten staken wegens beroepsredenen. Lucien Notredame nam de taak over en werd administratief ondervoorzitter.

Omdat er problemen waren met het vrijgeven van de auteursrechten van de "De bittere tranen van Petra Von kant", werd het programma gewijzigd. Als tweede productie werd geopteerd voor "Tramlijn genaamd begeerte" (*A Streetcar Named Desire* (1947)) van Tennessee Williams. Het bestuur deed een financiële inspanning door hiervoor beroepsregisseur Leo Haelterman aan te trekken. Dit stuk, dat terecht als een van de beste werken van Tennessee Williams wordt beschouwd, stelt immers hoge eisen aan zowel de regisseur als de acteurs.

Centraal staat de figuur van Blanche, die zich in een wereld bevindt waar droom en werkelijkheid door elkaar lopen. Deze aartsmoeilijke rol werd op een schitterende wijze gespeeld door Mijé Molenaers. In laatste instantie had de regisseur het haar echter nog zeer moeilijk gemaakt door na de generale repetitie niet minder dan twintig minuten te schrappen uit het stuk.

Daarenboven had Mijé Molenaers problemen met haar stem, zodat ze de twee dagen voor de première niet meer mocht spreken.

Boven: enkele foto's uit "Tramlijn genaamd begeerte".

Rechts: Mijé Molenaers in een van de emotionele scènes.

Achter de schermen leek het seizoen echter eerder op een rampseizoen.

Na de afgelastingen en de ziektes in de eerste productie, werd ook "Tramlijn genaamd begeerte" geteisterd door ziekte van de hoofdrolspeelster. diens gevolg dienden ditmaal twee voorstellingen te worden afgelast.

De derde productie "De Flatbewoners" dikte het rampenscenario nog aan.

Regisseur Paul Derideaux moest wegens gezondheidsredenen afzeggen. Wanhopig werd er door het keuzecomité naar vervanging gezocht. Yvonne Mertens was bereid de regie over te nemen. Drie weken voor de première werd zij echter spijtig genoeg het slachtoffer van een verkeersongeval.

*Martine Fabré, Roland Frederickx,
Mijé Molenaers en Jo Verwilghen.*

De hele productie werd dan maar afgevoerd. Desondanks werd er besloten de toeschouwers niet in de kou te laten staan. Er werd voor een nieuwe productie gekozen. De keuze viel op "Oswald", een stuk van een heel ander genre met de moord op J.F. Kennedy als thema. Voor de regie ging men te rade bij de bevriende toneelkring "Eenhoorn" uit Sint-Lambrechts-Herk. Michel Van Douselaere verklaarde zich hiertoe bereid en in minder dan één maand tijd werd de productie klaargestoomd. Het publiek en de pers waren beiden uitermate lovend over de opvoeringen.

Tijdens de jaarovergang naar 1979 vierden de KVT-leden voor de eerste maal hun reveillon. Huidig voorzitter John Seré zou vanaf dat moment een lange traditie reveillons animeren vanachter de discobar.

Voor de vierde productie van het seizoen, "Het Wemelbed", kreeg het Koninklijk Vlaams Toneel van auteur Walter Van Den Broeck als eerste amateurtoneelkring in Vlaanderen de toelating tot opvoering. De auteur had reeds eerder zijn interesse voor het werk van het Koninklijk Vlaams Toneel laten blijken. Na een repetitie en de première te hebben bijgewoond, toonde hij zich bijzonder tevreden over het bereikte resultaat. Met een kleine rolbezetting kon men zich niet veroorloven dat een van de vier rollen minder sterk zou worden gespeeld. Het was dus riskant om, naast ervaren spelers als Mijé Molenaers, Claire Vanaudenhove en Jeannot Lelièvre, een van de hoofdrollen toe te vertrouwen aan Frans Raymaekers, die slechts enkele maanden voordien tot de kring was toegetreden. Frans doorstond met succes zijn vuurdoop.

Onder: "Het wemelbed".

In het bestuur van de vereniging kwam een wijziging. Denise Laureys nam de functie van secretaris over van Dany Schoutens, die voor een korte periode ondervoorzitter werd. Emiel Rijckmans nam de leiding van de hele administratie op zich.

Een mini-enquête bij het publiek wees uit dat er meer volksstukken en blijspelen op het programma mochten staan. Het bestuur reageerde hierop door niet minder dan drie komedies en blijspelen op het programma te zetten.

Begin juli 1979 werd met veel enthousiasme gestart met de repetities van "Slisse bouwt". Na de bijval van "Slisse en Cesar" vorig seizoen lag het voor de hand dat het Koninklijk Vlaams Toneel met deze productie een even groot succes beoogde.

*Rechts: de volledige cast van
"Slisse bouwt".*

*Onder: Francoise Beckers en
Miel Coleman.*

*Rechtsonder: Martine Fabré en
Marc Gerards.*

Albert Vanaudenhove herwerkte het stuk tot een amusant geheel. Net zoals het jaar voordien werd het stuk opgevoerd in het dialect. Dezelfde protagonisten tekenden voor de belangrijkste rollen. Deze productie kende zo een enorm succes dat er twee extra voorstellingen te Diest en één te Zichem werden ingelast. Er werd tevens een galavoorstelling gegeven in het Cultuurcentrum van Hasselt ten voordele van een tehuis voor gehandicapten. De Diestse Lions Club stond in voor de organisatie.

Twee anciens: Albert Vanaudenhove en Jacqueline Maes.

“Voetlicht” moest het na nummer 18 even stellen zonder de scherpe pen van redacteur Rik Tulkens. Enkele lezers apprecieerden zijn ludieke, ironische woorden niet. Rik besloot zijn pen dan maar even op te bergen. Hoofdredacteur Roger Hondshoven merkte echter terecht op dat de beste maaltijden altijd wat pikant zijn. Lang zou de pen niet in de lade blijven, want reeds twee edities later kon iedereen opnieuw genieten van “KVT-Diestels” zoals: “En laat ons vooral niet vergeten dat er al heel wat statistici verdronken zijn in rivieren met een gemiddelde diepte van 1,20 meter.”

Roland Frederickx

Roland Frederickx was een van de meest opmerkelijke mannelijke acteurs die het Koninklijk Vlaams Toneel heeft gehad. Gedurende meer dan twintig jaar drukte hij als speler en regisseur zijn stempel op de toneelactiviteiten van de vereniging.

Reeds op jeugdige leeftijd deed hij een veelbelovende debuut in "Miss Ba" (1960), onder leiding van Jan Matteredne.

Bij de optredens van de jeugdafdeling "Studio" onder leiding van Paul Derideaux speelde hij zich geregeld in de kijker, zodat hij weldra werd opgenomen in de spelerskern van de volwassenen.

Zo vertolkte hij in maart 1963 de rol van Gilbert in "Drie jongens en een meisje", waarbij hij zich liet opmerken door zijn overtuigend optreden en zijn verzorgde dictie.

Vanaf 1967 zette hij regelmatig uitstekende prestaties neer in vooral dramatische rollen, zoals in "Van de brug af gezien" en "Schuld en boete".

In februari 1970 nam hij voor het eerst een regie voor zijn rekening, namelijk van "De geweren van moeder Carrar" van Berthold Brecht. Met de overgang naar het Cultuurcentrum in het begijnhof begin 1972 zet hij onmiddellijk de toon door een enige vertolking te geven van de geleerde spion Stefan in "Voorlopig Vonnis". In 1978 ging hij met hetzelfde stuk op tournee en oogstte zo gedurende meer dan een jaar successen aan de zijde van Theresa Ghijsens. Hij zou niet minder dan 51 keer de rol van Stefan vertolken.

In de jaren zeventig speelde en regisseerde Roland ononderbroken bij het Koninklijk Vlaams Toneel en bij andere gezelschappen te Tienen, Aarschot en Geel.

Enkele maanden na de start in het begijnhof regisseerde hij "Van de brandkast in de hangkast". Daarna zouden er nog acht producties volgen bij het Koninklijk Vlaams Toneel, waaronder "Groenten uit Balen".

Als acteur heeft hij bij het Koninklijk Vlaams Toneel hoogstaande prestaties gebracht, zoals in "Mazelen", "Vrijdag" en "Oswald". Het absolute hoogtepunt in zijn acteurscarrière bracht hij naar eigen zeggen in "Wie is er bang voor Virginia Woolf" met de groep "Elckerlyck" uit Turnhout.

In een interview van april 1976 lazen we dat Roland toen reeds bij 61 producties betrokken was geweest, hetzij als regisseur, hetzij als acteur. Ook de jaren nadien zou hij dat helse tempo aanhouden, steeds het uiterste eisend van zichzelf en van zijn collega's.

Hoewel hij een uitgesproken voorkeur had voor het dramatische repertoire bewees hij dat hij ook komische rollen aankon. Zo trad hij met veel bijval op in het blijspel "Slippers" van Ayckbourn, dat 23 maal zou worden opgevoerd.

Vanaf 1981 beperkten de activiteiten van Roland bij het Koninklijk Vlaams Toneel zich tot het jaarlijks voeren van een regie. De laatste dateert van februari 1984 met "Plotseling thuis".

Bij de start van het jubelseizoen 1997-1998 vernamen we het plotse overlijden van Roland Frederickx. Hij was 58 jaar.

Het enige “niet-blijspel” van het seizoen 1979-1980, “Wilt u met me spelen?”, werd in de aankondiging ironisch genoeg beschreven als een humoristisch sprookje voor groot en klein. Toch kon dit weemoedige stuk af en toe een gulle lach ontlokken.

Voor de regie werd voor het eerst Jappe Claes aangezocht.

In dit visueel bijzonder mooie stuk dongen de twee circusartiesten Crockson en Rascasse, respectievelijk vertolkt door Marc Gerards en Jeannot Lelièvre, naar de hand van de mooie Isabelle, belichaamd door Karina Mesens.

Marc Gerards, die ter aanvulling van zijn clownsuitrusting speciaal vervaardigde grote schoenen droeg, zou dit stuk niet zo snel vergeten. Tijdens een van de voorstellingen moest hij, van de achterzijde van de zaal opkomend, het podium opstormen.

Zijn stormloop werd echter abrupt afgebroken toen hij over een handtas struikelde, die een dame op het trapje naar de scène had geplaatst.

“Wilt u met me spelen?” was een van de visueel mooiste producties uit de begijnhofperiode

In het "Voetlicht" van die periode lazen we de oproep van secretaris Denise Laureys om op tijd te komen, zodat de voorstellingen tijdig konden beginnen en het spel niet nodeloos diende te worden gestoord.

Er is niets nieuws onder de zon, want in de Casinoperiode werden de toeschouwers voortdurend aangemaand om tijdig hun plaats in te nemen, helaas met weinig succes. Deze oproep blijkt dus typisch te zijn voor de hele geschiedenis van het Koninklijk Vlaams Toneel.

Bij de aanvang van 1980 werd de jeugdafdeling van het Koninklijk Vlaams Toneel boven de doopvont gehouden. Ze kreeg de naam "t Mosterdpotje" mee. Onder leiding van Herman Van Sprundel ontstond een nieuwe kern van jonge toneelspelers en -speelsters, die de toekomst van het Koninklijk Vlaams Toneel moesten helpen verzekeren.

Marc Gerards was de contactpersoon voor de inschrijvingen. Nu, achttien jaar later, is Marc nog steeds begaan met het jeugdtoneel. Meer nog, hij heeft de leiding over het huidige "Tejaterateljee".

Onder: een overzicht van de deelnemers aan "t Mosterdpotje", met onder andere: Patrick Vercammen, Kristel Villers, Donna Fabré, Stefan Deygers, Ann Hombroux, Luc Vandeweyer, Cathy Eeckhout, Curd Spillebeen, Wim Hombroux, Peter Jacobs, Marleen Peeters, Annick Claessen, Ellen Grooten, Olivier Hermans, Patrick Jacobs, Ann Spillebeen, Els Spillebeen, Tine Van Den Brande, Kristel Claes en Inge Lambeets.

Reeds een jaar voordien verscheen er in "Voetlicht" een oproep naar de jeugd toe, om onder leiding van Herman Van Sprundel de eerste stappen in de toneelwereld te zetten.

De aankondiging kende veel respons, want een twintigtal meisjes en jongens boden zich aan. Gedurende maanden werd deze jonge mensen op een speelse, maar efficiënte manier de basisprincipes van het toneelspel bijgebracht. Terzelfder tijd sleutelden ze aan een toneelstuk, dat ze met enige trots presenteerden in februari 1980. Met deze jonge mensen tussen tien en zeventien werden er drie opvoeringen gegeven van "Als Zwervers Ontwaken" van Pierre Soetewey.

De decorploeg, die werd versterkt met Willy Fabré en Louis Beckers, maakte een sprookjesachtig decor voor de jeugdige spelers.

Wie zou nu, achttien jaar later, deze bengels nog herkennen?

Net voor de première van de jongeren op 18 en 19 januari 1980 brachten Gerd De Ley en Michel Van Doussellaere elk een monoloog, namelijk "Twee ogen zo blauw" en "De handen van Eurydike".

* * *

Plannen voor een nieuwe zaal in de Peetersstraat

In het lopende seizoen werden voor het eerst de problemen van de accommodatie in het Cultuurcentrum beschreven in "Voetlicht".

Het stadsbestuur had te kennen gegeven dat het Cultuurcentrum op middellange termijn zou worden gerestaureerd. (De renovatie zou pas echt van start gaan in 1984.)

Het werd al vrij vlug duidelijk dat het Koninklijk Vlaams Toneel niet kon blijven spelen in dit Cultuurcentrum. Daarom werd de zoektocht naar een geschikte locatie gestart.

Het bestuur had op een gegeven ogenblik het oog laten vallen op de oude gemeenteschool in de Peetersstraat.

Er werden plannen getekend om de "binnenkoer" om te vormen tot een heus theater van 11,5 op 45 meter.

Het complex zou een moderne zaal bevatten, kleedkamers, sanitair, een repetitieruimte, een decorbergplaats en een bar.

De financiering zou grotendeels gebeuren door het Koninklijk Vlaams Toneel (één miljoen frank) en worden aangevuld met fondsen van het stadsbestuur (een half miljoen frank).

De werken zouden in regie van de stad Diest en met behulp van het Koninklijk Vlaams Toneel worden uitgevoerd.

Het gebruik van de zaal zou niet exclusief worden toegewezen aan het Koninklijk Vlaams Toneel. De vereniging zou wel het voorrecht krijgen om de eerste twintig jaar de speelkalender te bepalen.

Een regeling met andere geïnteresseerde verenigingen van de stad zou zeker mogelijk zijn.

Na die twintig jaar zou de eigendom volledig overgaan naar de stad Diest en zou het Koninklijk Vlaams Toneel, net zoals de andere verenigingen, een huurcontract moeten ondertekenen.

Na lange en moeizame onderhandelingen bleek het schepencollege akkoord te kunnen gaan met het voorstel. Maar bij de eindstemming in het college van burgemeester en schepenen werd het voorstel door één schepen plots niet meer verdedigd. Het gebruik van de zaal en de inkomsten van de bar bleken ineens een groot struikelblok te zijn. Een ander meer prestigieus project met een prijskaartje van zes miljoen kon door geen enkele partij in overweging worden genomen, zodat het uiteindelijk niet doorging.

Nadien waren er nog plannen voor het omvormen van het oude vredegerecht op het Verstappenplein, het oude gasthuis en het oude atheneum in de Koning Albertstraat. Verder dan plannen kwam men echter niet.

* * *

Links ziet u een foto van enkele bestuursleden in bespreking in het zaaltje in het Cultuurcentrum. Van links naar rechts: John Seré, Louis Bondroit, Rik Tulkens, Toon Stikkers en Ivo Goffin.

Ondertussen was het zeer drukke en succesvolle seizoen 1979-1980 op zijn hoogtepunt gekomen.

Na "High Infidelity", terug in een regie van Jappe Claes, stond een nieuw experiment van de vereniging op het programma.

Naar aanleiding van het 750-jarige bestaan van de stad Diest bracht het Koninklijk Vlaams Toneel "The Good Old Days".

In tegenstelling tot de andere Diestse toneelkring "Uilenspiegel", die voor de opvoeringen van "Elckerlyc" in de Onze-Lieve-Vrouwekerk koos, gaf het Koninklijk Vlaams Toneel de voorkeur aan het lichtere genre.

"The good old days" werd een revue met veel beweging en zang, waarin het voltallige Diestse publiek zich kon terugvinden.

Aanvankelijk had het stadsbestuur het Koninklijk Vlaams Toneel gevraagd om in het openluchttheater voorstellingen te geven van "Slisse bouw", de succesproductie van het voorbije seizoen. Maar dit stuk leende zich niet om op een groot plateau zoals dat van het openluchttheater te worden gespeeld. Als alternatief werd besloten om een revue te brengen. Louis Bondroit was zijn oude liefde voor de revue nog niet vergeten.

Na een reeks opvoeringen in het Cultuurcentrum werden op 27 en 28 juni 1980 twee gratis voorstellingen gegeven in de Hallezaal. Regisseur-voorzitter Louis Bondroit wist het alternatieve, maar latente talent van de zangers, dansers, turners en muzikanten binnen de vereniging ten volle te benutten.

Diegenen die het meemaakten, zullen John Seré de teksten van Rik Tulkens nog levendig horen declameren. De openingsrede klonk als volgt:

"Eerbiedwaardige dames, hoogedelgeboren heren, betoverende, fleurige, charmante en desalterende juffrouwen, dit wordt voorwaar uw avond!

Dankzij de abunderende, diverterende en relaxerende badinage van onze gevarieerde artiestenschare nemen wij ons voor de chicanerieën van alledag terzijde te schuiven en een regenboog te schilderen op het grijze doek van uw kommervol bestaan."

Het twee uur durende variété in retrostijl vergastte het publiek op een brede waaier van podiumkunsten.

Theo Fabes opende de show met drie bekende aria's: "Violetta", "O Sole Mio" en "Catherine".

Na hem was het de beurt aan een onherkenbare Argentijnse Toon Stickers, die op een bamboefluit de melodie uit *Evita* blies. Hij werd geassisteerd door Karina Mesens.

Vervolgens vertolkte Agnes Corten op haar fleurige wijze enkele tintelfrisse Tirolerwijsjes.

Ivo Goffin gaf als gardeville in een onvervalste politieke revueact zijn mening over het verloop van de feestelijkheden in de stad Diest. De jonge Martine Van Caillie onderbrak hem gelukkig met een imitatie van Tineke Van Heule.

Voor de gelegenheid was er een pantomimetheater opgericht met de naam "Bakkestoe". Samen met Toon Stickers brachten Jeffrey Sprockeels en Frans Raymaekers hierin allestonende en vooral stille humor.

Ook de allerjongsten uit de kring stonden mee op het podium. Zo vertelde Els Spillebeen op een ludieke manier over haar zaterdagavond.

Boven: "Fille" Fabes, Karina Mesens en Toon Stickers, en Agnes Corten.

Onder: Het trio "Bakkestoe".

Het après-theatre in het begijnhof besloot heel dikwijls met het zingen van een medley van vroegere Engelstalige liedjes.

Dit gebeuren werd in de revue op een sublieme wijze getoond door de cowboys van "The White en White Minestrels" (Louis Wouters, Ivo Goffin, Raf Philips, Louis Beckers en Agnes Corten), die recht uit de Verenigde Staten leken te komen.

Nummertjes zoals "We shall overcome" en "Home on the range" zouden nog vele jaren worden gezongen door acteurs en publiek.

Links: "The White en White Minestrels".

Het eerste gedeelte werd swingend afgesloten met “Jenny’s sjarlestonnende Blauwbel Girls”, met Francoise Beckers, Marina Borgers en Jeanne Nuyts, onder leiding van Jenny Huybrechts.

Na de pauze zat de stemming er direct weer in met een meesterlijke imitatie van Wim Sonneveld door Frans Raymaeckers.

Mijé Molenaers bewees met de declamatie van een fragment uit “Maria Lecina” dat het Koninklijk Vlaams Toneel een echte toneelvereniging was.

Nadien was het de beurt aan de straatzanger Nikkele Nelis, alias Ivo Goffin, die de gekende wrede moord van Tienen bezong met de hulp van het voltallige publiek.

Toon Stickers verscheen voor de derde maal, samen met Martine Fabré, op de scène voor enkele vingervlugge goocheltrucs. Het publiek reageerde uitbundig. Jacky en Jeffrey Sprockeels, Willy Fabré, en Miel Coleman, body-builders "avant-la-lettre", demonstreerden hoe in 1921 aan "haltérophilie" werd gedaan.

De slotpotpourrie werd geopend met "Aan den oever van de Demer". De "kikker" werd eerst in diverse "talen" gezongen, zodat de toeschouwers schokten van het lachen. Hierna kon het publiek, dat een afdruk van de teksten had gekregen, de slotreeks "deuntjes uit de oude doos" meezingen.

De muziek van deze revue was geschreven door Jef Vanderperre (beter gekend als Jefke Piot) en Toon Stickers. Ze werd uitgevoerd door Michel Verhaegen, Louis Bosmans en Staf Notré. Met dit hoofdzakelijk muzikale gebeuren had het Koninklijk Vlaams Toneel de Diestenaars een waar feestgebeuren bezorgd.

* * *

Met deze hamerslag en de nodige grimas erbij viel het doek over deze superproductie.

Het voorbije seizoen 1979-1980 was een absolute topper met zes producties.

Een toneelvereniging zit eigenlijk nooit stil. Zo maakte de vereniging tijdens de "vakantie" van het jaar 1980 een herstructurering mee onder impuls van (vooral) Rik Tulkens, die een bestuursfunctie had opgenomen.

Het beleid werd in vijf zuilen opgesplitst.

Rik Tulkens stond zelf in voor het administratieve luik, waar het secretariaat en de redactie onder ressorteerden.

Fernand Rutten zou, in samenwerking met de administratie, instaan voor het financiële beheer en de boekhouding.

De technische leiding en de uitvoeringsploeg zouden onder John Serés supervisie werken.

Het commerciële beleid werd waargenomen door Frans Raymaekers, met de hulp van public-relationsman Ivo Goffin.

Zoals voorheen berustte de artistieke leiding bij Mijé Molenaers, die samen met het keuzecomité bleef instaan voor de keuze van de stukken en de regisseurs, en voor de rolverdeling.

Een pientere Rik Tulkens had de boekhouding eens goed onder de loep genomen. Hij kwam tot de conclusie dat het Koninklijk Vlaams Toneel zich niet rijk dronk, zoals al eens werd beweerd. De bar had op een volledig seizoen immers welgeteld slechts 6000 frank opgebracht.

Als we er echter rekening mee houden dat ieder actief lid tijdens de bijeenkomsten gratis kon drinken, is het niet verwonderlijk dat het systeem grondig werd herzien.

Wim Van Petegem ontwierp het logo dat jarenlang het kenmerk van het Koninklijk Vlaams Toneel zou zijn.

Het seizoen 1980-1981 werd nog drukker dan het vorige. Er werden maar liefst zeven stukken geprogrammeerd.

Het toneeljaar ging van start met een gastproductie van het "Fakkeltheater". Rudi Delhem en Door Van Boeckel brachten "Hosanna".

Het was ondertussen weer even geleden dat het serieuze werk op het programma had gestaan. Dit werd ruimschoots goedge maakt met Hugo Claus' "Pas de deux", in een regie van Arnold Willems. Samen met "Suiker" en "Een bruid in de morgen" behoort "Pas de deux" wellicht tot de beste stukken uit de naoorlogse Nederlandstalige toneelliteratuur.

Het hoofdthema behandelt de menselijke eenzaamheid van de twee hoofdfiguren, waaruit een drang naar een soort dubbelzinnige affectie voortvloeit. "Pas de deux" beschrijft, met andere woorden, een haat-liefdeverhouding met veel nuances en schakeringen. Het stuk is bovendien gesitueerd in het theatermilieu. Het gegeven is een repetitie van het stuk "Vossenjacht". Hugo Claus schreef hiermee een deels autobiografisch toneelwerk, op basis van een gebeuren waarin hijzelf en de Nederlandse toneelspeelster Kitty Courbois de antipoden waren.

"Pas de deux" werd met succes gebracht door Lea Vanblerckom, Frans Raymaekers en Willy Fabré.

De productie werd tien keer gespeeld met een gemiddelde zaalbezetting van meer dan 90%. Het Koninklijk Vlaams Toneel toonde nog maar eens aan dat ze over een spelerspotentieel beschikte dat het ernstige werk aankon. Bovendien betekende dit dat er een ruim publiek bestond dat dit wist te appreciëren.

Het seizoen was reeds twee producties ver toen hoofdredacteur Roger Hondshoven in "Voetlicht" een merkwaardig beklag deed: "Het vorige speelseizoen bleek - achteraf beschouwd - zo'n episode van inzinking te zijn. Niet dat we moeite hadden om het hoofd boven water te houden. Beslist niet: we konden het nog altijd behoorlijk rooien.

Toch was er een malaise ingetreden: er rezen moeilijkheden bij het aantrekken en onder contract houden van regisseurs; rolbezettingen dienden herhaaldelijk gewijzigd te worden..."

Van een malaise was er eigenlijk geen sprake. Het komt binnen een toneelvereniging geregeld voor dat er personen in een productie dienen te worden vervangen.

Beroepsregisseurs lieten in die tijd al eens verstek gaan omdat ze een beter project of contract kregen aangeboden. De vereniging stond daar dan zo goed als machteloos tegenover.

Hiernaast kwam het ook meermaals voor dat acteurs en actrices werden vervangen. De door het keuzecomité opgestelde rolverdeling onderging soms inderdaad enkele wijzigingen. De vereniging kon dit als een "luxeprobleem" beschouwen, omdat ze telkens binnen de kortste keren voor een passende vervanging zorgde.

Financieel bekeken konden deze wijzigingen wel zijn weerslag hebben.

Een regisseur dringend vervangen kan namelijk soms aardig wat meer geld kosten.

Bovendien bevatte het artikel in "Voetlicht" een ondertoon waaruit we mogen afleiden dat de vereniging dringend op zoek was naar meer inkomsten.

Boven: Lea Vanblerckom en Frans Raymaekers.

Links: de affiche die op zilverkleurig papier werd afgedrukt.

Onder: Willy Fabré en Lea Vanblerckom.

KVT-Diest gaat op reis met „Slippers”

Na het succes van de eerdere reisvoorstellingen van "Voorlopig Vonnis", van een toch wat ernstiger genre, werd na ijverig zoeken het luchtige "Slippers" van Alan Ayckbourn gekozen. Zo werd er terug een reisvoorstelling in de programmering opgenomen. Met dit stuk zou een nog ruimer publiek kunnen worden bereikt. Op 29 en 30 augustus 1980 werden er try-outs gegeven. De vereniging had niets aan het toeval overgelaten. "Slippers" moest een succes worden en het nodige geld opbrengen. De beheerste, geïnspireerde regie van Jappe Claes (bijvoorbeeld de prachtige vondsten in de overgangen van het ene tafereel naar het andere) hield voortdurend het tempo in het stuk, zorgde voor afwisseling in de sfeer en behield het accent waar het moest liggen: in het absurde van de situatie. Het originele en uiterst verzorgde decor van Wim Van Petegem hielp met het scheppen van de sfeer. De kleurschakeringen van de aquarellen, die symbolisch werden herhaald op andere decorelementen, waren erg goed gekozen en kwamen als visueel element heel goed over. Michel Verhaege componeerde een aangepast muziekthema. Over de vertolking werd reeds na de try-out niets dan lof vernomen. Mijé Molenaers, Martine Fabré, Roland Frederickx en Jappe Claes zelf vormden een homogeen team, waarvan ieder lid terdege zijn mannetje, respectievelijk vrouwtje stond. John Seré kreeg een speciale vermelding voor zijn geslaagde productiewerk. De ploeg had vier maanden aan deze productie gewerkt, die bij het publiek enthousiast werd onthaald. De productie kende nog een lange weg, want ze werd niet minder dan 23 keer opgevoerd tussen 29 augustus 1980 en 30 januari 1982 in Diest, Zichem, Paal, Halen, Aarschot, Mechelen, Hasselt, Tienen, Borgloon, Zonhoven en Begijnendijk.

De voorstelling in de gevangenis van Hasselt mag toch wel als een speciale ervaring worden beschouwd. Al van 's morgens waren de acteurs en decorbouwers te gast in dit arrestatiehuis. Met de hulp van enkele gevangenen werd het decor opgebouwd in het tot een aangenaam theatertje omgetoverd werkatelier. Om 16.00 uur werd er voor een veertigtal gedetineerden opgetreden. Dit publiek viel zeer goed mee. Vanaf de eerste scène zat de vonk er al in. De lachsalvo's waren steeds in de lucht. De spelers hadden het dikwijls moeilijk om zelf niet te lachen. Vooral de spontane spirituele blijken van medeleven van de "geboeide" toeschouwers zetten iedereen aan het lachen. Na de voorstelling werden de acteurs en medewerkers door de directeur uitgenodigd om een koude schotel te eten in de kantine.

Toch nog even een citaat uit Rik Tulkens' "Diestels" van januari 1981. "Slippers heeft zo een enthousiaste stormloop veroorzaakt dat nu reeds beslist werd om volgend jaar "Slippers en Cesar" op het programma te zetten."

De dag na de persvoorstelling van "Slippers", op zaterdag 30 augustus 1980, verzamelden de voltallige spelersgroep van het jongerenatelier en enkele "oudere" leden zich om 8.00 uur 's morgens op de Grote Markt te Diest. De jongeren waren klaarwakker, maar de perspremière van de avond voordien zat nog in de benen en het hoofd van de ouderen.

Ivo Goffin had die dag een dagtrip naar Maastricht gepland.

Via de forelkwekerij van Gulpen en de bijhorende speeltuin ging de reis naar het Voerense dorpje Trimbleau, waar de tocht per trein werd verdergezet.

Het treintje maakte een voor de jeugdige deelnemers indrukwekkende tocht door oude mijnsterreinen. De jongeren werden vervolgens overgebracht naar Maastricht, waar een minicruise op het programma stond. Nadien daalde iedereen af in de mergelgrotten, die meer dan 20 000 gangen hadden.

Na de exploratie reisden ze via boot en bus terug naar Diest.

Tijdens deze lange dagtocht werden de traditionele frieten natuurlijk niet vergeten.

Met dit reisje werden de jongeren bedankt voor hun prachtprestatie van het vorige seizoen.

De ouderen konden hun tocht onmiddellijk verderzetten naar het Cultuurcentrum voor de volgende voorstelling van "Slippers".

Het Koninklijk Vlaams Toneel was een bezige bij. Toen de Zichemse cineast Rob Van Eyck even kwam aankloppen voor acteurs en actrices voor zijn film "De terugtocht", vond hij volle gehoor bij de leden. Roland Frederickx, Betty Janssens, Mijé Molenaers, Carole Spillebeen, Marc Carlier, Jeannot Lelièvre, Toon Stickers, Ivo Goffin en Roza Frederickx werkten allen mee aan de filmproductie. Bovendien zette Roland zich in als hertaler van de dialogen in spreektaal. Toon stond tevens in voor de grime. De film haalde Cannes niet, maar toch...

In januari en februari 1981 was het weer de beurt aan de jongeren van "'t Mosterdpotje".

Regisseur Herman Van Sprundel koos ditmaal het sprookje "Kabouters in de stad" van Lode Cantens, voor zijn nieuwe ploeg. Veertig jongelingen, in leeftijd variërend van negen tot zeventien jaar, repeteerden dat het een lust was. Deze mooie samenwerking leidde tot een enorm succes.

Ook in die tijd was de vereniging erg fier over zo een potentieel aan jong talent te kunnen beschikken.

*De voltallige ploeg van
"Kabouters in de stad".*

Onder: Marie(ke) Vanaudenhove.

Het aantrekken van beroepsmensen voor de regie had zijn positieve kanten, maar helaas soms ook zijn negatieve.

De regisseurs voor de volgende producties, respectievelijk Leo Haelterman en Johny Voners, moesten in laatste instantie afzeggen. Het keuzecomité stond nog maar eens voor de moeilijke taak binnen de kortste keren een waardige vervanger te vinden.

Na nog een vervanging in een van de hoofdrollen van de volgende productie "Wanneer hebt u mijn moeder voor het laatst gezien?", onder regie van Harry De Neve, kon alles dan toch met enige vertraging van start gaan.

Dit boeiende stuk van Christopher Hampton over homoseksualiteit en vooral eenzaamheid werd passend gebracht door getalenteerde spelers als Karel Tosseyn, Mijé Molenaers en de "beginnelingen" Karina Mesens en Louis Beckers.

Fernand Rutten

Net voor deze productie verloor de vereniging een van haar trouwe leden, Fernand Rutten.

Sinds zijn intrede in het Koninklijk Vlaams Toneel in 1970 had Fernand zich verdienstelijk gemaakt als boekhouder-penningmeester. Zijn eerste opdracht was een huzarenstukje geweest.

Hij was het die korte metten maakte met het toenmalige improvisatorische geklungel in de boekhouding.

Fernand was een penningmeester waar veel verenigingen jaloers op waren. Hij was de eerste die een bewijs van betaling eiste.

Bovendien toetste Fernand steeds de uitbetaling aan de kastoestand vooraleer je één frank mee kreeg. Meer dan eens trok hij op de bestuursvergaderingen aan de noodrem. Verkwisting was een woord dat hij niet kende.

Door onder andere deze zuinigheid kon de vereniging na enkele jaren zwoegen de investering van een nieuwe technische installatie aan. Volledigheidshalve dient te worden gezegd dat Fernand in zijn beginperiode uitermate actief was bij de decorploeg.

* * *

Dat een seizoen niet altijd verloopt als gepland, bewees de laatste productie van het toneeljaar 1980-1981.

De voorziene productie "De mensen van hiernaast" verdween terug naar de archiefkast (om er pas in 1997 terug uit te komen onder de titel "Liefde half om half") en werd vervangen door "Het Souper" van de Vlaamse auteur Rudi Geldhof. Fons Versteven regisseerde dit "smakelijke" stuk.

Het was een verre van gemakkelijke opdracht omdat de beide hoofdrolspelers (Carol Spillebeen en Ivo Goffin) voortdurend op de scène moesten staan. Ook accessoiriste Denise Laureys stond voor een haast onmogelijke taak. Zij stond namelijk in voor honderden rekvisieten.

Afficheontwerpster Leen Bondroit bewees dat ook zij kon instaan voor een geslaagde publiciteit.

Het concept achter iedere publiciteitscampagne werd telkens uitgedokterd door Rik Tulkens en Frans Raymaekers.

Carole Spillebeen en Ivo Gofin, die de rollen vertolkten in "Het souper".

Niet alles was rozengeur en maneschijn.

De vereniging bezat, na een kleine terugval, weliswaar een volwaardige decorploeg, bestaande uit onder andere John Seré, Louis Beckers, Willy Fabré, Miel Coleman, Jean Geysen, Walter Smets en Raf Philips.

Hiernaast kon men rekenen op een schare barhulpers en verantwoordelijken.

Het bestuur en de leden die instonden voor techniek, accessoires en productie, ontbraken evenmin.

Het probleem situeerde zich echter bij het te kleine aantal actrices en vooral acteurs.

In "Voetlicht" van april 1981 richtte redacteur Frans Raymaekers een noodoproep tot de lezers in de hoop aan deze toestand wat te veranderen.

Gedurende het hele seizoen hadden de acteurs en actrices toch nog de extra tijd gevonden om toneellessen te volgen onder leiding van Jappe Claes.

Om al deze inspanningen te concretiseren, werden een reeks korte acts in mekaar gestoken, die men graag wou tonen aan het grote publiek. Op het einde van het seizoen, in juni, vond een zevende productie plaats, maar dan wel voor de eigen leden.

Frans Raymaekers, Martine Fabré, Mijé Molenaers en Lea Vanblerckom brachten fragmenten uit:

"De huisbewaarder" van Pinter;
"Wederzijds huwelijksbedrog" van Langendijck;
"De getemde feeks" van Shakespeare;
"Hamlet" van Shakespeare;
"Een dag uit de dood van verdomde Lowietje" van Nichols;
"Scènes uit een huwelijksleven" van Bergman;
"Romeo en Julia" van Shakespeare;
"Nacht" van Pinter;
"Dat is alles" van Pinter;
"Antigone" van Anouilh.

Het volgende seizoen (1981-1982) werd traditioneel aangekondigd door het eerste nummer van "Voetlicht".

Maar toen de lezers en trouwe KVT-toeschouwers de 27e editie van dit tijdschrift in de bus kregen, zullen ze wel opgekeken hebben. De hele lay-out had een vernieuwing ondergaan. De vertrouwde artikels bleven behouden, maar alles zag er wat commerciëler uit en werd beter gepresenteerd.

De drijvende kracht achter dit initiatief was Frans Raymaekers. Jeffrey Sprockeels zou zich meermaals inzetten voor wat cultuur-historische informatie.

In het editoriaal van het nummer liet men de zoveelste perikelen rond een nieuwe Diestse toneelzaal niet volledig onbesproken. De interne KVT-aangelegenheid was, buiten de wil van de vereniging om, uitgegroeid tot een probleem dat alle Diestse toneelverenigingen zou raken.

Roger Hondshovens samenvatting van de gang van zaken was kort gehouden. We willen ze dan ook volledig citeren: "Plannen, ramingen, onderhandelingen, toezeggingen, twijfels, nieuwe projecten, hooggespannen verwachtingen, druk overleg, persconferenties, gemeentelijke initiatieven, nieuwe besprekingen, ontgoochelingen, hersenschimmen, prachtige luchtkastelen, ploeteren in drijfzand ... und kein Ende!"

Ondanks deze "politieke" perikelen gaf het Koninklijke Vlaams Toneel de moed niet op. De vereniging bleef zoeken naar een geschikte "eigen" zaal.

De volle aandacht ging op dat moment echter nog naar het nieuwe seizoen, dat zich veelbelovend aankondigde.

Op 11 september 1981 opende Alex Willequet het seizoen 1981-1992 met de gastvoorstelling "Hélène en ik".

Alex Willequet had zelf de vertaling gemaakt van het oorspronkelijk Franstalige stuk "Noah et moi", dat enkele jaren voordien was gecreëerd door het schrijversduo Sterckx en Burton. Daarbij had hij ook het geheel aangepast aan typisch Vlaamse toestanden.

Negen jaar hiervoor was het Koninklijk Vlaams Toneel in een nieuwe locatie met een heel ander soort theater gestart.

De voorbije seizoenen had de vereniging een peil weten op te bouwen dat door recensenten dikwijls werd vergeleken met wat de professionele gezelschappen brachten.

Niet alleen door de wijze van vertolking, maar ook door de programmering en de keuze van de stukken werd dit peil bereikt. Het Koninklijk Vlaams Toneel ging hierbij geen moeilijke of zware opdrachten uit de weg.

Men bleef naar beroepsmensen zoeken om te regisseren; niet om op de affiche te kunnen uitpakken met gekende namen, maar om het spel steeds beter te maken en de actrices en acteurs de mogelijkheid te bieden iets bij te leren.

Met een zeer fraaie affiche werd het bekende "Spoken" van Hendrik Ibsen aangekondigd. Dit bracht dus nog maar eens een hele opdracht met zich mee om de verwachtingen, die er bij zo een stuk automatisch rijzen, waar te maken.

Gelukkig had de oproep naar nieuwe acteurs succes gekend.

Zo sloten onder andere Paul Vanhoutte, die ruime ervaring had op toneelgebied, en Jos Verheyen, die co-lid was van "Podium Hasselt" en het Koninklijk Vlaams Toneel, zich bij de kring aan.

Het stuk vormt een complex geheel van verscheidene thema's, die trouwens steeds weerkeren in de stukken van Ibsen.

In "Spoken" wordt de hypocrisie van de burgerij aangeklaagd. De personages gaan gebukt onder de collectieve schuld van hun ouders. (De zoon Oswald lijdt bijvoorbeeld aan de aangeboren ongeneeslijke ziekte syfilis.)

Daarenboven vinden we, zoals in de andere stukken van Ibsen, veel kenmerken terug van de klassieke treurspelen (eenheid van plaats, tijd en handeling).

Verder is Ibsen ook hier zeer begaan met de problematiek van de vrouw. De man wordt hier afgeschilderd als een dronkaard die zijn vrouw voortdurend vernederd. Zij blijft haar man ondanks alles trouw.

Om de dramatiek in het stuk te ondersteunen, had men speciale lichteffecten gecreëerd. In de tuin langs het Cultuurcentrum werden spots opgesteld. Door middel van kleurenfilters en bewegende

doeken boven de spots wekten die bij het publiek in de zaal de indruk dat het Cultuurcentrum in brand stond. De regisseur had graag gehad dat tijdens deze scène de kerkklokken van de nabijgelegen begijnhofkerk zouden luiden. Vanwege het late tijdstip (± 22 uur) werd hiervan afgezien. Via een klankinstallatie werd het klokkengelui weergegeven vanuit de onderliggende kapel.

*Het dramatische "Spoken",
met onder andere Paul Vanhoutte
en Tine Van Den Brande.*

Het stuk werd zeven maal opgevoerd met grote waardering van het publiek.

Het Koninklijk Vlaams Toneel heeft doorheen haar geschiedenis steeds opengestaan voor (financiële) hulp aan minderbedeelden in onze maatschappij.

Zo schonk de vereniging in de vorige eeuw haar opbrengsten meermaals aan de armen van de stad.

De opbrengst van de voorstelling van "Slippers" van 26 september 1981 in het Cultuurcentrum van Hasselt werd aan de Lions Club van Diest geschonken.

Later op het seizoen werkte het Koninklijk Vlaams Toneel belangeloos mee aan de realisatie van een sprookjesplaat.

Beide projecten maakten het mogelijk dat de Leo Club van Diest (een onderafdeling van de Lions Club) 200 000 frank kon schenken aan de uitbouw van een dagverblijf voor volwassen gehandicapten.

De toegangsprijzen bedroegen dat seizoen 130 frank voor een voorstelling.

Een A-abonnement, dat goed was voor zes voorstellingen, kostte 600 frank in vol tarief.

Het zaaltje in het begijnhof werd verwarmd door een installatie op gas.

De ketel stond in een kleine ruimte tussen de zaal en de bar. Die zware verwarming was een must in het niet-geïsoleerde Cultuurcentrum. De brander had echter last van de tocht, zodat de vlam om de vijftien à twintig minuten wel eens uitdoofde. Dit had als gevolg dat er telkens een lid, gekleed in een dikke jas en eventueel met handschoenen, zich moest opofferen voor het opnieuw aansteken van de brander. U begrijpt wel dat dit een van de leukste taken was binnen de vereniging. De ongelukkige had wel één troost: de toegangsdeur naar de kleine stookruimte bevond zich achter de toog, zodat de betrokkene aan de bron van de drank (jenever) zat.

In de tweede productie van het seizoen stonden de dames van het Koninklijk Vlaams Toneel voor het voetlicht. Dodo, Merel, Pit en Flo werden in het gelijknamige stuk van Pam Gems respectievelijk vertolkt door Mijé Molenaers, Lea Vanblerckom, Martine Fabré en Chris Verhaegen. De regie was in handen van Alma Popeyus, die het stuk reeds in Nederlandstalige versie had gecreëerd in het Fakkeltheater te Antwerpen.

Onder: "Dodo, Merel, Pit en Flo" rond regisseuse Alma Popeyus.

Op het einde van het jaar hielden de leden, vergezeld van meerdere abonnees, weer een reveillon. In het prachtige kader van de Ezeldijkmolen werd er fameus gefeest tot in de vroege uurtjes van de eerste dag van 1982.

Een nieuwe traditie nieuwjaarsfeesten leek in de maak.

Herman Van Sprundel stond in januari 1982 voor zijn derde opdracht met de jongeren van het Koninklijk Vlaams Toneel. Vele maanden hadden ze aan "Commissaris Bierbottel en de zwarte kunst" van G. Van Essen gewerkt.

Ditmaal werd er geopteerd voor een kleinere rolbezetting met slechts negen rollen. Deze keuze was ingegeven door twee feiten. Een deel van de jongeren had de bovenste leeftijdsgrens bereikt of had minder tijd door hun studies. Een ander aspect was dat er artistiek niet altijd even hoog en homogeen kon worden gemikt met dertig tot veertig rollen.

Toch werd niemand in de kou gezet. Vier leden waren actief achter de scène en nog eens twee anderen fungeerden als opgever en opgeefster.

Voor de rekvisieten stonden de jongeren zelf in en er was zelfs een regieassistente: Tine Van Den Brande.

Op de algemene statutaire vergadering van 5 februari discussieerden de leden geruime tijd over de keuze van de stukken. Tot een eenparig besluit kwam men niet. De vergadering stond er wel op dat het publiek zou worden geraadpleegd. Een uitvoerige enquête wees later uit wat het publiek dacht en verwachtte van zijn vereniging.

Links: Mijé Molenaers, Marc Carlier en Georges Lambrechts

Helemaal onderaan: een overzicht van de "tûchel" (Diestse benaming voor rommel).

De volgende productie zou in het "jubelseizoen 150 jaar" nog een staartje krijgen, maar dat wisten de hoofdrolspelers van die tijd uiteraard nog niet.

"Olijfe en haar moordenaars" van John Patrick (alias John Patrick Goggan) was ook toen een succes. Het zorgde weer voor een avondje kostelijk amusement in het overvolle zaaltje van Cultuurcentrum Begijnhof.

De toeschouwers konden met dit stuk nog eens ervaren dat de menselijke goedheid nog bestaat.

Ze kregen allen een les in levensblijheid.

Decorontwerper Van Petegem was, na een tijdje inactiviteit wegens een ongeval, terug van de partij. Hij tekende de fraaie affiche.

Even een kleine anekdote: Meneer Oscar, de poes van dienst in het stuk, moest tijdens het verloop van de voorstellingen plots worden vervangen. "Meneer Oscar" had het leven geschonken aan een kroost schattige poesjes.

De laatst geprogrammeerde productie van dat seizoen, “Wiens leven is het eigenlijk?”, moest in laatste instantie worden afgevoerd omdat de opvoeringsrechten niet werden vrijgegeven.

Onder commando van Albert Vanaudenhove werd in negen weken tijd gewerkt aan “In de holte van je arm” van Dimitri Frenkel Frank. Jean Grooten debuteerde in deze productie op sublieme wijze, door onmiddellijk voor een hoofdrol te tekenen. Hij zou gedurende ruim tien jaar een van de graagst geziene acteurs zijn.

In het seizoen 1982-1983 werden een reeks besparingen doorgevoerd.

De productiekosten lagen te hoog en de drukwerken waren, vooral door de posttarieven, niet houdbaar.

Na de beoordeling van een gehouden enquête werd beslist om het aantal producties met één terug te schroeven.

Dit zou het mogelijk maken om een betere spelkwaliteit af te leveren. Ook en vooral een veel betere technische kwaliteit zou mogelijk worden.

Een prachtig beeld: een verwonderde Jean Geysen in de kleine opening van de lichtcabine.

Voor de uitbouw van de accommodatie werd er 50 000 frank uitgetrokken.

De laatste rijen stoelen werden op een verhoog geplaatst, zodat kijken vanuit de achterste rijen zelfs aangenamer werd dan vanop de eerste rijen. Alle rijen werden verder van elkaar geplaatst, zodat het zit- en kijkcomfort erop verbeterde. Hierdoor verminderde het aantal zitplaatsen echter wel van 113 tot 107.

Tijdens deze renovatie werd ook de regiecabine, wat een groot woord is voor een klein hokje, aangepakt. Geruime tijd zagen de mensen van klank en licht immers slechts de helft van de scène, doordat de opening naar de zaal te klein was en dus één helft afdekte.

Om dit euvel te verhelpen, werd de opening vergroot.

Toen de zichtbaarheid was verbeterd, was het de beurt aan een

betere opstelling van de apparaten (een lichtbedieningspaneel, twee bandopnemers en verder een massa schakelaars voor allerlei bedieningen).

Dat het niet altijd zo evident was om de techniek van een stuk te verzorgen, kunnen John Seré en Gery Spirinckx getuigen.

Meermaals hebben ze letterlijk met handen, voeten en knieën moeten werken.

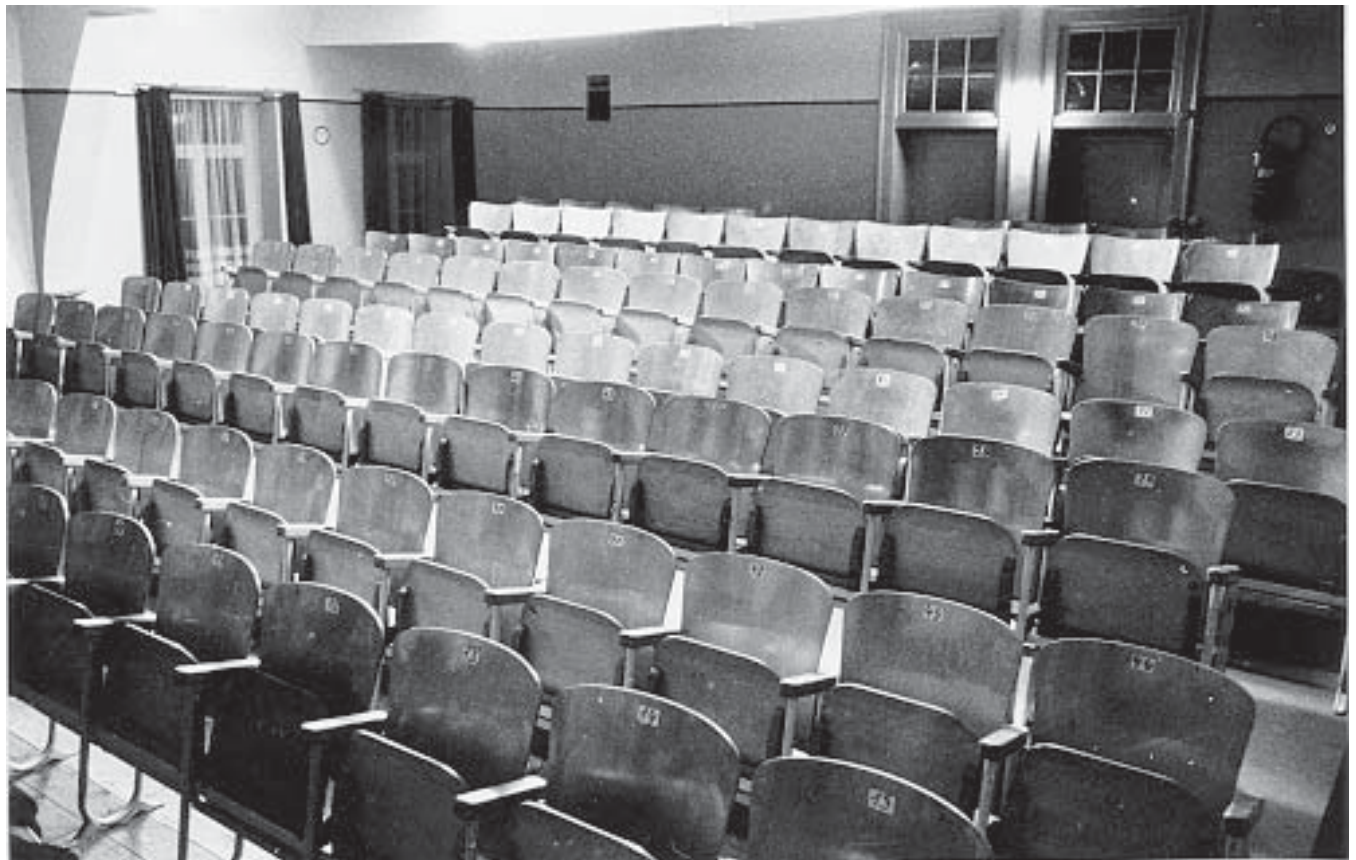
Ook de balletschool van mevrouw Nicola, die samen met het Koninklijk Vlaams Toneel een aantal lokalen deelde, had de handen uit de mouwen gestoken en een financiële inspanning gedaan. Samen renoveerden ze de kleedkamers en de grimeerruimte. De balletvloer kreeg een nieuwe bekleding. De muren werden met een pastelkleurtje opgefrist.

Tussen de balletschool en het Koninklijk Vlaams Toneel werd een samenwerking afgesproken. (Was er hier een noodzakelijk cultureel samenwerkingsverband aan het groeien buiten de gemeentelijke initiatieven om?)

Boven: John Seré in de lichtcabine.

Onder: een beeld van de vernieuwde zaal in het Cultuurcentrum.

Het seizoen 1982-1983 startte met "Chez Nous" van Peter Nichols. Regisseur Leo Haelterman was ditmaal wel van de partij. Hoewel Albert Vanaudenhove aanvankelijk niet was opgesteld in het stuk en hij uiteindelijk slechts een zeer figuratieve rol had (op de scène heen en weer lopen met een emmer in zijn hand), stal hij helemaal de show.

We willen de prestaties van de hoofdrolspelers echter niet minimaliseren. Paul Vanhoutte bewees met zijn tweede optreden bij het Koninklijk Vlaams Toneel dat hij voor het theater geboren was. Ook de decorploeg liet zich van zijn beste kant zien. Het stuk speelt zich af in een schuur met een grote inkompoort. Na wat sleurwerk (de steile trap!) werd daarom een heuse schuurpoort, met behulp van immense bouten, dwars door de muren heen opgehangen.

Op de foto hierboven is de monumentale poort zichtbaar.

Reeds in juli 1982, nog voor de eigenlijke start van de eerste productie, kwamen de medewerkers van de tweede productie "De Gijzelaar" voor de eerste maal samen. Dit stuk van Brendan Behan speelt zich af tijdens de Ierse onafhankelijkheidsstrijd.

Het Koninklijk Vlaams Toneel had de jonge regisseur Wannes Vanderstukken aangetrokken voor de regie van deze aangrijpende productie.

Aan de spelregie en aan de bijpassende muziek en liederen moest hard worden gewerkt.

Elke medewerker leerde al snel de secure aanpak van Wannes Vanderstukken kennen.

Een week na de eerste samenkomst verzamelde iedereen in de muziekacademie, toen nog in de Overstraat gevestigd, voor een eerste zangrepetitie. Onder leiding van Michel Verhaege zou eerst alle muziek en zang worden gerepeteerd, alvorens met de acteerregie te starten.

De keuze van dit stuk bracht wel enkele problemen met zich mee. Het stuk speelt zich af in een Dublins bordeel: probleem nummer 1, voor de decorploeg. Het stuk vereiste een aantal schaars geklede prostituees: probleem 2, maar ditmaal voor het keuzecomité. Er was lers bier en geld en lerse kleding nodig: probleem 3, voor de accessoiristen. Iemand moest goed doedelzak kunnen spelen: probleem 4. En iedereen moest kunnen zingen, want het stuk zit vol met aangrijpende liederen: een probleem voor iedereen. Problemen zijn er echter om te worden opgelost, wat dan ook gebeurde.

Toon Stickers leerde doedelzak spelen en Michel Verhaege zorgde voor de schitterende muziek.

De ganse scène werd als speelruimte benut. De scènemuren fungeerden als de buitenmuren van het lerse café. Uit de gesloten brouwerij Ooms konden nog een aantal houten bakken met bijpassende flessen worden gered van de definitieve vernietiging. Per vertoning werden er om en bij de veertig flessen gevuld en leeggedronken. De vulling bestond uit onschuldig tafelbier.

Het regiedebuut, en door omstandigheden ook het acteerdebuut, van Wannes Vanderstukken werd een enorm succes.

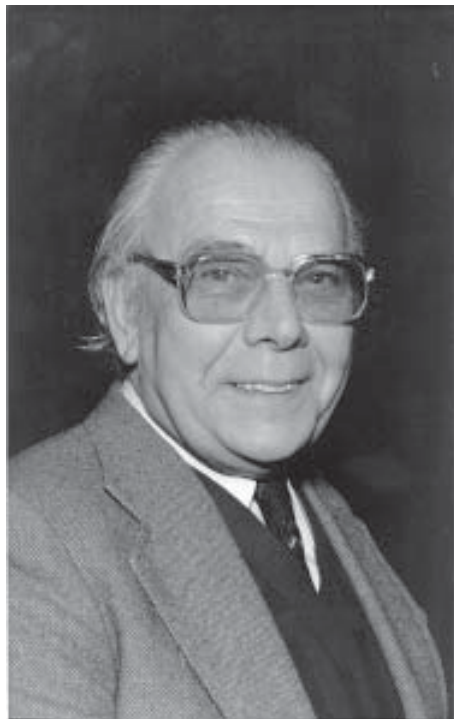
Alle rollen waren, zoals men zegt, "op het lijf geschreven". Yvonne Mertens zette een glansprestatie neer als Mag Dillon, de cafébazin-kotmadam. Haar tegenspeler Marc Carlier, alias Pat, speelde op een even overtuigende wijze. Ook de kleinere rollen, zoals Rio Rita (Roland Frederickx), Princess Grace (Louis Beckers) en Miss Gilchrist (Martine Fabré), werden met evenveel brio vertolkt.

Het Koninklijk Vlaams Toneel had met "De Gijzelaar" een actueel thema aangesneden en bovendien dat totaaltheater gebracht waar het publiek van houdt.

Spijtig genoeg moesten meerdere toeschouwers worden geweigerd omdat alle voorstellingen waren uitverkocht en verlenging niet meer mogelijk was.

Toon Stickers

Als zoon van Cesar Stickers, die reeds in de jaren twintig schatbewaarder was van het Koninklijk Vlaams Toneel, nam hij als jonge snaak reeds zeer vroeg deel aan jeugdropvoeringen, die werden georganiseerd door de vereniging of de Koninklijke Harmonie.

In december 1936 kreeg hij zijn eerste rolletje bij de volwassenen in "De jonge heer uit Cambridge". Twee jaar later vertolkte hij een van de hoofdrollen in "Mijn oom uit Holland" en in april 1939 trad hij op aan de zijde van Albert Vanaudenhove in de creatie van "K. Z. 25" van Frans Demers.

Tijdens de oorlogsjaren maakte hij samen met zijn vrouw Roza deel uit van de toneelgroep "Elckerlijc". Een van de hoogtepunten was de opvoering van "Starkadd", dat werd opgevoerd in het openluchtteater. Hierin speelde hij de rol van Wolf, de vertrouweling van Starkadd (vertolkt door Albert vanaudenhove).

Na de oorlog was hij samen met Armand Daems en Albert Vanaudenhove een van de bezielers van een herboren Koninklijk Vlaams Toneel. In de eerstkomende vijftien jaar zou hij in niet minder dan 28 stukken optreden, waarbij hij prachtige vertolkingen neerzette in onder andere "Cayenne" (1953), "De engel in het pandjeshuis" (1953), "'t Was de wind" (1955) en "Mijn zonen allemaal" (1956). Voor de carnavalviering in 1954 regisseerde hij "De voetbalkoning".

Mettertijd ging Toon Stickers zich speciaal toeleggen op het grimeren.

Toch verscheen hij nog geregeld op de planken, zij het in kleinere rollen, zoals in "De Gijzelaar" als de doedelzakspelende Mesjeu.

Vanaf 1976 lanceerde hij zijn befaamde kruiswoordraadsel in "Voetlicht", een

traditie die vanaf 1991 werd verdergezet door Roger Hondshoven. In april 1980 was hij een van de animators van "The Good Old Days", waarin hij optrad in verschillende sketches.

Intussen maakte Toon ook deel uit van het KVT-bestuur. Op 20 december 1984 werd hij gevierd voor vijftig jaar toneelactiviteit.

Begin januari van het jaar 1983 was het de beurt aan de rijpere jeugd van het Koninklijk Vlaams Toneel.

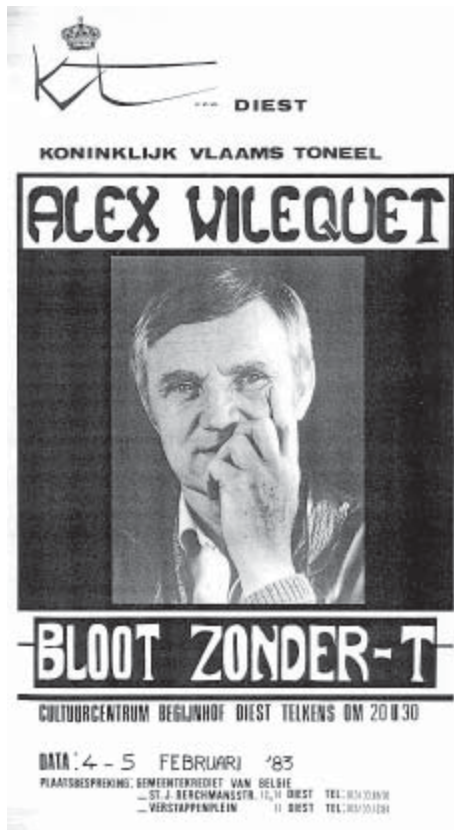
Oorspronkelijk had het keuzecomité geopteerd voor het stuk "De bokskampioen", maar na rijp beraad, zoals dat dan heet, werd het stuk als te oubollig omschreven. Uiteindelijk werd er gekozen voor "Gelukkige dagen" van G.A. Puget.

Dit was een stuk over jonge mensen, voor jonge mensen met een jong hart.

Yvonne Mertens had met een talentvolle groep jongeren (Kathy Eeckhout, Tine Van Den Brande, Kristel Villers, Marc Stroobants, Yves Smets en Eric Ducomble) een fraaie productie opgebouwd. Deze jeugd was geen enkele inspanning uit de weg gegaan. Na hun examenperiode repeteerden ze eind december zelfs vijf maal per week.

Na "Studio" en "t Mosterdpotje" was een derde generatie jongerentoneel geboren.

Het Koninklijk Vlaams Toneel was blij om in extremis Alex Willequet nog naar Diest te kunnen halen met zijn monoloog "Bloot zonder T". Op 4 en 5 februari 1983 konden de toeschouwers genieten van zijn vertolking. Alex Willequet nam in dit eenmansstuk de maatschappij en de menselijke gebreken op de korrel. Het was een vermakelijk schouwspel tot het de toeschouwers duidelijk werd dat ze hun eigen levenssituatie aanschouwden.

Het seizoen 1982-1983 werd afgesloten met de sprankelende komedie "Stuivertje wisselen" door Margaret en Hugh Williams. Roland Frederickx voerde de regie over de vier ervaren acteurs en actrices Karel Tosseyn, Jean Grooten, Martine Fabré en Claire Vanaudenhove.

In "Voetlicht" stond met een afbeelding aangegeven: "Claire is terug". Claire, die om gezinsredenen een tijdje ver van Diest had gewoond, was inderdaad terug. Het Koninklijk Vlaams Toneel was hiermee erg gelukkig en het keuzecomité aarzelde niet lang om haar op te stellen in deze productie. We vermelden even voor de volledigheid dat Claire het toneel in de drie afwezige jaren niet ontrouw was geweest. In De Panne had ze opgetreden in het stuk "Acht vrouwen".

Ondertussen had de algemene vergadering een bestuursmandaat toevertrouwd aan Karel Tosseyn. Toon Stickers had zijn mandaat met drie jaar verlengd.

Toen in augustus 1983 de repetities van de eerste productie van het volgende seizoen begonnen, hadden zelfs de bestuursleden er geen idee van dat dit het laatste seizoen zou worden in Cultuurcentrum Begijnhof.

Onder leiding van Pol Stabel werd het seizoen 1983-1984 geopend met "Wie slaapt er op de bank?" van het schrijversduo Stone en Cooney.

Chris Verhaegen vertolkte de rol van de jonge (18 jaar) Louise Hamilton en Paul Vanhoutte speelde de oudere (42 jaar) George Clarke.

George is een teruggetrokken voorbeeldige burgerman die een en al orde is. Dit gaat zo ver dat elk beeldje, elk onderleggetje, elk meubelstuk, ... op de exact afgemeten plaats moet staan.

Regisseur Pol Stabel, die al even exact ingesteld was en die bovendien beroepshalve ook inspiciënt was bij de BRT, vond in dit stuk misschien wel zijn levenswerk terug.

U kan wel begrijpen dat de combinatie van het personage George met de van nature zo ingestelde regisseur een verschrikking was voor de accessoiriste Marth Schraepen.

Chris Verhaegen, die een paar jaar als freelance beroepsactrice had gewerkt bij de BRT, zette op een aangrijpende wijze de rol neer van het optimistische, hippe en bovendien hoogzwangere jonge meisje. Deze productie werd een brok echt theater over mensen en hun menselijke gevoelens.

De jongerenproductie "Gelukkige dagen" van het vorige seizoen was erg succesvol. Ook dit seizoen zouden de jongeren (buiten abonnement) de kans krijgen om op te treden. Het keuzecomité koos opnieuw regisseuse Yvonne Mertens, ditmaal voor de regie van het romantische stuk "Vlinders zijn vrij" van Leonard Gershe. Marc Stroobants vertolkte de rol van de blinde Don Baker en Tine Van Den Brande (artiestennaam "Joriska") speelde zijn mooie, grillige vriendin. Zelf gaf Yvonne Mertens gestalte aan mevrouw Baker, de bemoeizieke moeder.

In dit stuk bewezen beide jonge hoofdrolspelers dat ze wat in hun marge hadden.

Beiden volgden nadien een theateropleiding in "Studio Herman Teirlinck". Momenteel zijn ze bekend in de theaterwereld. Ze zijn tevens herhaaldelijk te zien in televisiefeuilletons.

De productie zelf was erg aangrijpend gebracht en kende succes bij zowel het volwassen publiek als de jongeren.

Roland Frederickx' laatste regie bij het Koninklijk Vlaams Toneel was de thriller "Plotseling Thuis".

Roland was zeker niet uitgekeken op het Koninklijk Vlaams Toneel. Maar omdat hij naar eigen zeggen in zijn theaterloopbaan al bijna alles had beleefd, wou hij op een hoogtepunt afscheid nemen van het theaterleven.

Na twee moderne affiches van de hand van Guy Van Havere (zie afbeelding affiche "Vlinders zijn vrij") werd "Plotseling Thuis" aangekondigd door een mysterieuze afbeelding op litho door Wim Van Petegem.

Van 10 tot 25 februari 1984 werden de toeschouwers aangenaam geboeid door deze thriller van Francis Durbridge.

De auteur laat het hoofdpersoon al na tien minuten vermoorden voor de ogen van het publiek. Het is dan aan de andere personages om het raadsel te ontwarren en te doorgronden.

Toch was het geheel zo spannend dat de toeschouwers tot het einde bijna ademloos op het randje van hun stoel gekluisterd bleven. Inspecteur Paul Vanhoutte (die beroepshalve dezelfde functie uitoefende) deed meermaals aan de populaire Columbo denken.

*Links: een foto genomen tijdens een repetitie.
Dat in het Cultuurcentrum alles mogelijk was, illustreert deze foto.
De repetitie had immers plaats in het decor van "Vlinders zijn vrij".*

Onder: een foto in het "echte" decor, dat trouwens zeer stijlvol was.

Dat leden van het Koninklijk Vlaams Toneel zich af en toe aan de medewerking aan een feuilleton of een film waagden, was geen nieuwigheid.

Eerder was er al meegewerkt aan onder andere de televisiereeks "Beschuldigde sta op" en de films "De terugtocht" en "De Loteling", opgenomen in het Diestse begijnhof (de eerste drie minuten), en . In deze periode verleenden een aantal leden hun medewerking aan de opnames van "Geschiedenis mijner jeugd", dat een prestigieuze BRT-reeks moest worden.

Onder en rond de Schaffense poort gingen in de gietende regen verfilmingen door van meerdere gruwelijke scènes.

Toch moet even worden gezegd dat de leden erg ontgoocheld waren over het eindresultaat van de gehele reeks.

De professionele aanpak kwam eerder over als geklungel.

Hoofredacteur Roger Hondshoven schreef in "Voetlicht" een vernietigende kritiek op deze "magistrale miskleun".

Maar wie waren zij om een dergelijk oordeel te vellen? De deelnemers waren immers een ervaring en enkele honderden franken rijker.

Jaarlijks hield de vereniging twee algemene vergaderingen. Een van die vergaderingen was statutair bepaald. De agenda van deze vergadering bevatte alle door de wet bepaalde punten, waaronder de (her)verkiezing van de leden van de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur van de vereniging bestaat volgens de statuten uit maximum dertien leden die elk een mandaat hebben van drie jaar. Het kan dus gebeuren dat in één jaar meerdere mandaten vervallen. Zo verviel in januari 1984 het mandaat van voorzitter Louis Bondroit, van ondervoorzitter John Seré en van Emiel Rijckmans. Bovendien waren er drie mandaten vrijgekomen omdat enkele leden ontslag hadden genomen in de voorbije periode.

De drie getrouwen werden herkozen. Een wens van de voorzitter ging in vervulling doordat drie nieuwe jonge kandidaten zich aanboden voor een bestuursfunctie: Miet Beynaerts, Miel Coleman en Gery Spirinckx.

Ze werden allen verkozen en konden aan hun mandaat beginnen.

De verjonging die het Koninklijk Vlaams Toneel de laatste jaren had meegemaakt, werd hiermee binnen het beleid doorgetrokken.

In het laatste "Voetlicht" van het seizoen 1983-1984, uitgegeven naar aanleiding van "Vrouwen, geen probleem", werd er geen woord gerept over de nakende verhuis van het Koninklijk Vlaams Toneel.

Op enkele leden van de Raad van Bestuur na was, bij het uitbrengen van dit nummer, niemand op de hoogte van het verdere verloop van het Koninklijk Vlaams Toneel in het Cultuurcentrum.

Twee dagen voor de première vernam het bestuur dat er een

definitieve regeling kon worden getroffen voor een nieuwe zaal.

Pas tijdens de loop van de productie besliste de voltallige Raad van Bestuur op zondagmorgen 23 april 1984 op neutraal terrein (een bovenzaaltje van zaal Casino) om scheep te gaan met de eigenaars van Studio Diest.

Onmiddellijk werd er beslist om geld vrij te maken en een actie te starten om het ontbrekende - maar nodige - geld te vinden.

Ondervoorzitter John Seré sprak het publiek telkens even toe om de verhuis en de intrek in de nieuwe zaal aan te kondigen.

Intussen werd er wel toneel gebracht. Wannes Vanderstukken regisseerde "Vrouwen, geen probleem" naar Woody Allens "Play it again, Sam".

Marc Gerards vertolkte de rol van Felix Alen, die steeds in geestelijk contact stond met zijn grote voorbeeld Humphrey Bogaert. De rollen van de dames werden gebracht door: Marth Schraepen, Martine Fabré, Marleen Reynders, Anita Van Nerum, Sara Bulens, Tine Van Den Brande, Francoise Beckers, Agnes Corten en Annie Aerts. Willy Fabré bracht af en toe Humphrey Bogaert tot leven.

Na afloop van de laatste voorstelling hadden de spelers en medewerkers van het Koninklijk Vlaams Toneel een grote champagneparty georganiseerd.

Iedereen die wat met de vereniging te maken had, was die avond aanwezig. Alle aanwezigen hadden een fles champagne meegebracht. Om 23 uur klonk de eerste knal van de kurk van een fles roze "Laurent Perrier". Dit zou zo nog duren tot in de vroege uurtjes van de zondagmorgen.

(De foto werd genomen in de eerste uren.)

Met deze party, die er mocht wezen, werd er met toch wat weemoed afscheid genomen van "het begijnhof". De meeste actieve leden hadden hier mooie momenten meegemaakt en sommigen hadden hier zelfs een stukje van hun levenswerk opgebouwd. Alle actieve KVT'ers hadden hier een stukje van hun leven gewoond.

Om dit allemaal achter te laten, was er wat moed nodig. De drank kon hierbij voor een keertje wel helpen.

De nostalgische gedachten zouden tijdens de volgende jaren nog wel eens opduiken. Artistiek bleven er immers bijzonder mooie herinneringen over. De ongemakken inzake de accommodatie, en de technische installatie in het bijzonder, waren daarentegen vlug vergeten na de intrek in het op maat gemaakte Studiotheater, dat totaal andere perspectieven bood.

*

